

ARABU KARALIUS SAUD NEBETEKO VALDŽIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO REIKALU PRANEŠIMAS

Prieš Vasario 16 minėjimus Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas išsiuntinėjo lietuvių kolonijoms pranešimus apie Amerikos Lietuvių Kongresą, kuris šaukiamas š. m. birželio 27 ir 28 dienomis Bostone, Mass., Statler viešbuty. Laikas bėga, todėl dabar mes šaukiamės į plačiąją lietuvių visuomenę, kviesdami nedelsiant pradėti ruošti Kongresui. Visos Amerikos lietuvių organizacijos ir draugijos yra kviečiamos sukrusti, nes nuo dalyvių gausumo ir nuo jų pasisakymų priklausys ne tik Kongreso pasisekimas, bet taip pat ir tolimesnis Lietuvos laisvinimo darbas.

Gyvename svarbų politinį laikotarpį. Sovietų Sąjunga, darydama veidmainingus taikos siūlymus, siekia vienokiu ar kitokiu būdu išgauti iš Jungtinių Amerikos Valstybių "status quo" (esamosios padėties) Europoje pripažinimą. Ji nori "įteisinti" Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą, o taip pat ir vadinamųjų satelitinio valstybių pajungimą Maskvai. Jeigu šitie Rusijos norai būtų įvykdyti, tai ateitų galas Lietuvos žmonių troškimams atgauti laisvę.

Matant tokį pavojų, reikia Amerikos lietuviams dėti visas pastangas, kad Sovietų siekimams būtų užkirstas kelias.

Todėl Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas savo posėdyje vieninai nutarė kreiptis į Amerikos lietuvių draugijas, organizacijas, sambūrius ir sąjūdžius, o taip pat ir į visus, mylinčius savo kraštą ir, gerbiančius teisingumo principus, lietuvių, kad jau dabar jie ruošųsi Kongresui: kad savo organizacijų susirinkimuose tartųsi dėl delegatų parinkimo ir dėl laiko sutvarkymo taip, jog numatyti delegatai galėtų išlikti iš darbo Kongreso dienomis; kad svarstyti būdus, kaip Kongresui suteikti daugiau reikšmės ir pasisekimo.

Renkant delegatus į Kongresą, prisilaikytinos trečiojo Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris įvyko 1953 metais Chicagoje, taisyklės:

Centrinės organizacijos, iš kurių sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba (Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas) skiria po 4 delegatus;

ALT skyriai ir tolygūs draugijų sąryšiai bei komitetai kolonijose — po 4 delegatus;

Susivienijimų kuopos, organizacijų skyriai, lokalinės draugijos, klubai ir t. t. — po 1 delegatą iki 50 narių ir po 1 papildomą delegatą nuo kiekvienų 50 narių arba didesnę jų dalies (pav. 25 narius turinti draugija skiria 1 delegatą, o 130 narių draugija — 3 delegatus).

Pasidaruokime, kad šis ketvirtasis Amerikos Lietuvių Kongresas būtų galinga demonstracija už Lietuvos išlaisvinimą iš svetimo jungo!

L. ŠIMUTIS, prezidentas
A. A. OLIS, viceprezidentas
DR. P. GRIGAITIS, sekretorius
M. VAIDYLA, išdininkas.

Chicago, Illinois
1958 m. kovo mėn.

L. Enciklopedijos premija paskirta M. Katiliškiui

Jury komisija pripažino "Miškais ateina ruduo" vertingiausią knygą

Lietuvių Enciklopedijos leidykla norėdama paremti lietuvių rašytojus ir mūsų grožinės literatūros ugdymą emigracijoje, nutarė skirti Lietuvių Enciklopedijos premiją \$500.

Jury, kom-ja, apsvačius 1957 m. išleistas knygas, Lietuvių Enciklopedijos premiją paskyrė Mariui Katiliškiui už jo veikalą "Miškais ateina ruduo".

Ši premija laureatui bus įteikta Chicagoje kovo 30 d. tame pačiame Terros rengiamame literatūros vakare, kuriame Rašytojų Draugija įteiks savo premiją.

(L. Rašytojų Draugijos premija už geriausią 1957 m. išleistą knygą teko Gražinai Tulauskaitei už "Rugsėjo žvaigždės". Balsų tikrinimo komisija — Vaičiūnienė, Gaučys ir Valentinas — paskelbė, kad už Tulauskaitę paduoti 34 balsai, už Katiliškį 29 ir 3 balsai tušti).

— Vykdomasis komitetas su choru. Prie Klaipėdos vykdomojo komiteto veikia choras, kurio vadovas yra Aleksas Butys.

Sumažinus užsienio paramą Amerikoje padidėtų nedarbas

Dulles sako, kad 75% duodamų dolerių grįžta atgal į šalį

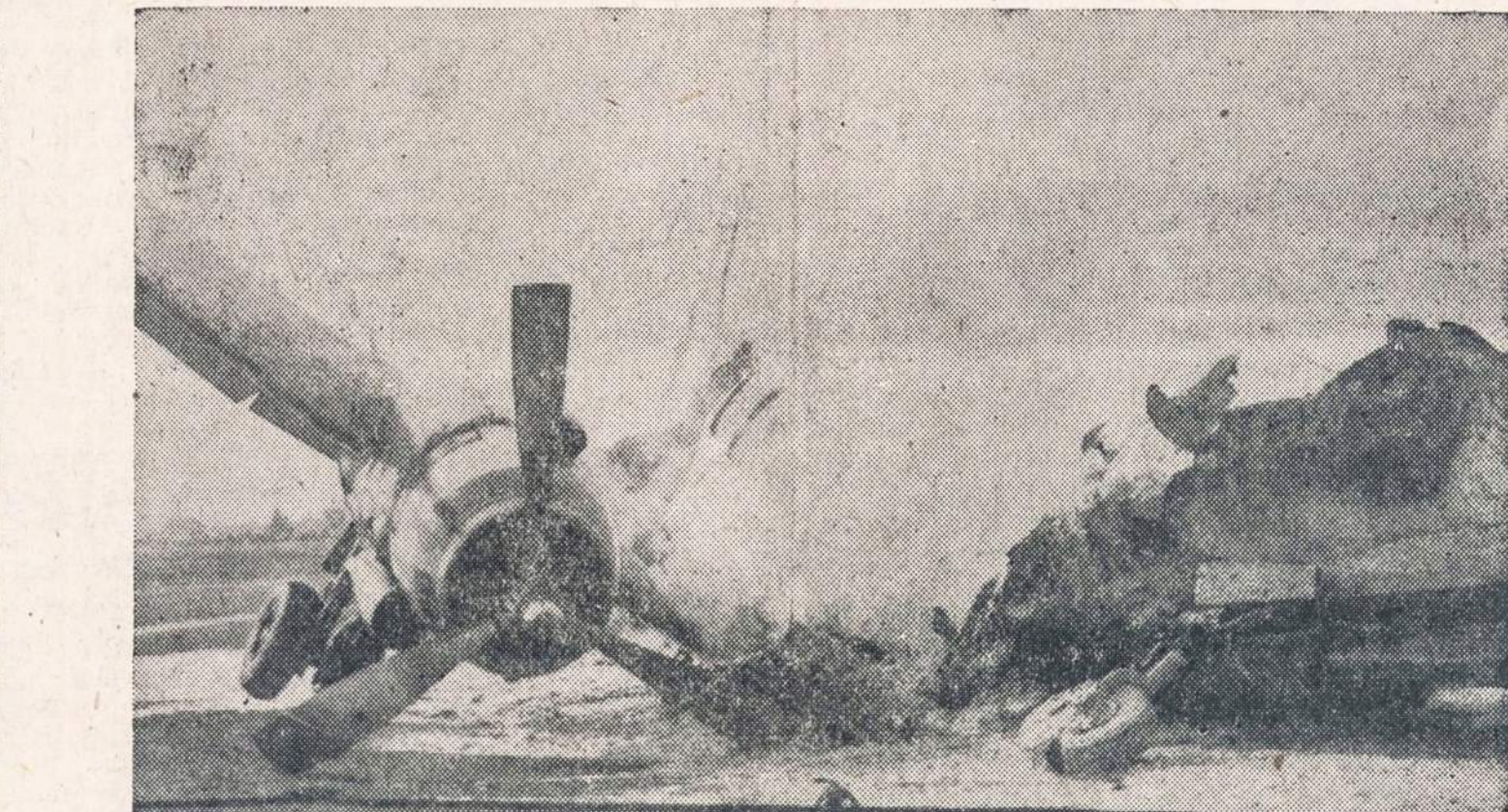
WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius Dulles, atvykęs į senato užsienio santykių komitetą ginti Eisenhowerio užsienio šalių paramos biudžetą \$3.9 bil. sumai, pasakė, kad biudžeto mažinimas nepalankiai atsilieptų ir į nūdienį ekonominį atoslūgį Amerikoje.

Jis pabrėžė, kad du trečdaliai skiriamų užsienio šalims pinigų grįžta atgal į Ameriką apmokėti už šalių užsakymus — pramonės gaminius, ginklus ir žemės ūkio produktus. Dulles nurodė, kad 1955 m. iš užsienio paramos programos 600,000 Amerikos darbininkų ir ūkininkų turėjo darbą.

JAV remia komunistų šalis

Dulles tvirtai gynė savo nuostatą remti ne tik neutralią Indiją, bet ir komunistines šalis, kaip Lenkiją ir Jugoslaviją.

Lenkijoje matomos pastangos išsikvoti didesnį nepriklausomumą nuo Maskvos. O Jugoslavijoje esą aiškiai matyti, kad šalis nori ir gali vesti savarankišką politiką, įtikinėjo Dulles senatorius.

Kelievinis lėktuvas, besileisdamas Melbourne (F. airfoje) užsidėgė ir sudėgė. Septyni keleiviai ir trys igulos nariai spėjo išsigelbėti. Lėktuvas skrido iš Jacksonville į Miami.

TOGLIATTI IEŠKO KITŲ KANDIDATŲ IŠ VISO PASAULIO

Trečdalis komunistų atstovų nusikalte partijai

ROMA. — Palmiro Togliatti turi vėl visą komunistų partijos valdžią savo rankose ir pasiryžo visų pirma atsiskaityti su tais komunistais, kurie, išrinkti į parlamentą ir senatą, pradėjo savarankišką politiką, nebeklausyti partijos nurodymų.

Vėliausios žinios

● Komunistinės Rumunijos šokėjų grupė grįžo iš Anglijos be Doina Trandabur, 23 metų žvaigždės, kuri dingo Liverpulio pereiną savaitę. Rumunų pabėgėlių sluoksniui užtikrino, kad pabėgėlių yra saugiose rankose.

● 19 Amerikos spausminių naikintuvų F-100 išskrido per Atlantą iš Langley bazės, Va., į Landstuhl, Vakarų Vokietiją.

● Prancūzija ir Tunizija, tarpininkaujant JAV ir Anglijos diplomatomas, susitarė, kad prancūzai greit atitrauks 20,000 karių, likusių Tunizijoje iš protektoriauto laiko. Tunizija leis prancūzams pasilikti laivyno bazę Bisertoje, kuri vėliau pereis NATO žinion.

● Dr. Klaus Fuchs, atominio paslapčių šnipas, kai bus kitais metais paleistas iš anglų kalėjimo, persikels gyventi į Rytų Vokietiją, kur jo tėvas yra teologijos profesorius.

● Kubos diktatorius Batista žada amnestuoti sukilėlius, jei jie padės ginklus, bet niekad nepriimsiąs jų vado Castro ultimatumo pasitraukti iš valdžios iki balandžio 5 d.

● Iš Maskvos atvažiavo 3 narių delegacija tartis su atitinkamomis Amerikos vietomis dėl pasikeitimo filmams pagal kultūrinio bendradarbiavimo programą.

● Maskvos radijas pranešė, kad Kremliaus vyriausybės atsakyme prez. Eisenhoweriui pareikšta, jog JAV sąlygos viršūnių konferencijai kelia nepasitenkinimą visiems, kuriems rūpi šaltojo karo pašalinimas.

"Čikagos šešėliai" okupuotoj Lietuvoj

Margerio romanais naudojamas propagandai (už sugrįžimą")
(Iš Vilniaus radijo.) — Okupuotos Lietuvos spauda ir radijas gerokai reklamuoja Dr. Alg. Margerio romaną "Čikagos šešėliai". Komunistų cenzoriams knyga patiko. Mat, joje vaizduojamas "socialistinio realizmo" Čikagos padugnių gyvenimas.

Komunistų propagandistai naudoja "Čikagos šešėlius" įtikinėjimui, jog ir visas Amerikos gyvenimas panašus į tuos "šešėlius". Margerio knyga ypač naudojama generolo Michailovo komiteto "už sugrįžimą į tėvynę" siekiam — vilioti prieškarinius išeivius ir pokarinius pabėgėlius važiuoti į "Tarybų Lietuvą".

Artėjant parlamento ir senato rinkimams, Togliatti ieško naujų kandidatų, kurie pakeis apie trečdalią dabatinių komunistų senatorių ir parlamento narių. Rinkimai bus gegužės 25 dieną.

Kai kurie iš tų komunistų, patekusių į partijos vadovybės nemalonę, nori kandidatuoti kaip nepriklausomi. Bet Italijoje nepriklausomų grupių kandidatam, ar jie būtų iš kairės, ar iš dešinės, beveik nėra vilčių laimėti rinkimus.

Keturį rūšių "nusikaltėlių" Italų komunistų partijos vadovybė iš Palmiro Togliatti viršūnės įsakė apsisvalyti nuo keturių rūšių "nukrypėlių".

Pirmajai kategorijai priklauso užkietėję stalinistai, kurie nesusikubo rankos mostelėjimu pasidaryti Chruščevio remėjai 1956 po jo garsiosios kalbos partijos suvažiavime. Antrajai kategorijai priklauso tie, kurie kritiškiau pažiūrėjo į Sovietų armijos žmogžudystes Vengrijoje, malšinant vengrų tautos revoliuciją.

Trečiajai rūšiai priklauso įtartinai "revizionistai", kai kurių reformų šalininkai. Pastarajai, ketvirtai grupei priklauso neklusnūs elementas, drįsęs šaukštis prieš Togliatti, kada jis buvo didelę bėdą tokiais kebliais momentais, kaip Chruščevui nuvainikuojant Stalingą, arba raudonajai armijai siautėjant Vengrijoje.

Togliatti "kultivuotą" sąvę — Kai kurie komunistų atstovai parlamente traukiasi iš partijos, nelaukiant, kada jie bus išmesti. Tokie paprastai užmetinėja partijos vadui Togliatti, kad jis, naikindamas Stalino kultą, kartu "kultivuoja" sąvę.

Tarp naujai pasitraukusiųjų į partijos yra Bruno Corbi, teisių daktaras, išrinktas į parlamentą iš Aquilla miesto, ir advokatas Emilio Rosini, išrinktas į parlamentą iš Veronos.

Arabai fabrikuoja bylas

DAMASKAS, Sirija. — Už mėnesio laiko kariuomenės teismas pradės svarstyti Saudi Arabijos karaliaus uošvio Assad Ibrahim ir jo brolio Khaled bylą. Joje šiedu arabai bus teisiami už akių neva už samokslą papirkti Sirijos spionazo viršininką gen. Sarraj, kad šis nužudytų Abdel Nasser, Jungtinių Arabų respublikos prezidentą ir perimtų valdžią.

Bando apšmeižti Ameriką

KAIRAS, Egiptas. — Jau kelintą savaitę, kaip Kaire darbuojasi armijos teismas, turįs tikslą "įrodyti", kad Amerika buvo susimokiusi su kai kuriais egiptiečiais nuversti Nasserį ir grąžinti monarchiją. Vyriausias liudininkas yra Egipto agentas, į kurį "samokslininkai" kreipėsi per apsirikimą, manydami, kad jis yra Nasserio priešas.

Dviejų karalienių susitikimas

LONDONAS. — Anglijos karalienė, lydima savo vyro princo Filipo, išplaukė karališkąja jachta "Britannia" į Amsterdamą aplankyti Hagoje Olandijos karalienę Julianą. Jos vyras princas Bernhardas sergą infliuza ir vėgų galės dalyvauti garbiųjų svečių priėmimė.

Pagavo dezertyrą po 14 metų

PARYŽIUS. — 1944 metais, didžiąjame karo įkaršty Amerikos aviacijos kareivis Wayne Powers, dabar 37 metų, pabėgo iš kariuomenės ir vedė prancūzė Yvette Bluse. Jis visus tuos metus pragyveno žmonos namų rūsį, Lillio mieste, išdrįsdamas išeiti iš namų tik naktį. Bet kai padori mergina Yvette susilaukė penkto vaiko, kaimynams parūpo, iš kur ji juos gauna. Jie atkreipė žandarmerijos dėmesį ir išaiškėjo, jog ji yra išteikėjusi už dezertyro. Dezertyrą areštavo.

Karaliaus vasarvietė už JAV dolerius

WASHINGTONAS, D. C. — Stuart Van Dyke, tarptautinio bendradarbiavimo administracijos (ICA) direktorius, atsakdamas į kritiškai nusiteikusius kongreso narius dėl užsienio paramos dolerių mėtymo, pripažino, kad iš Amerikos pinigų buvo pastatyta ir Libijos karaliaus vasarvietė už \$70,000. Bet Amerikos paramos dėka Libija pakėlė 50% savo gamybą ir aplamai padarė didelę pažangą tvirtino Van Dyke. Libija per 6 nepriklausomo gyvenimo metus jau gavo iš Amerikos \$74 milijonus.

SOSTO IPĖDINIS FEISAL PASIDARĖ TIKRUOJU KARALYSTĖS VALDYTOJU

Kronprinco įsigalėjimas Saudi Arabijoje reiškia laimėjimą Nasserui ir smūgį JAV politikai

NEW YORKAS. — Saudi Arabijos delegacija Jungtinėse Tautose patvirtino pirmąsias Egipte paskelbtą žinią, kad karalius Ibn Saud užleido visą faktiškąją karalystės valdžią savo broliui sosto įpėdiniui Feisalui.

Sovietų atsakymas į Ikes užklausimą

Aplenkė amb. Menšikovą

WASHINGTONAS, D. C. — Ambasadorius Thompson pranešė, kad Sovietų vyriausybė davė atsakymą į prez. Eisenhowerio užklausimą kovo 6 d.: ar Sovietai mano rimtai svarstyti tarptautines problemas planuojamoje viršūnių konferencijoje, ar tik vartyti savo propagandą.

Atsakymo turinį valstybės departamentas paskelbs vėliau, kai bus gautas iš ambasados Maskvoj jo vertimas.

Pereitą sekmadienį korespondentai klausė amb. Menšikovą Washington, ar jo vyriausybė atsakymą į prezidento užklausimą. Menšikovas atsakė, kad jis abejoja, nės užklauskimas nereikšges jokių naujų pasiūlymų.

Sužinojęs pirmadienį, kad jo vyriausybė jau įteikė tuo reikalu atsakymą, Menšikovas pasijuto gana nesmagiai, nes pasirodė, kad Chruščevas ne viską jam sako.

Dag pas Chruščevą

Jungtinių Tautų gen. sekretorius Dag Hammarskjold, atskridęs į Maskvą, tuoj susitiko su užsienio reikalų ministru Gromyko. Kiek vėliau jį priėmė Nikita Chruščev.

Hammarskjoldo misija yra išjudinti nutrukusias Rytų-Vakarų nusiginklavimo derybas JT nusiginklavimo komitete, o taip pat patarpininkauti organizuojant vyriausybų vadų konferenciją.

Lordas Beaverbrook reikalauja derybų su Sovietų Sąjunga

Churchillio draugas sutinka mokėti bet kokią taikos kainą

LONDONAS. — Lordas Beaverbrook, užėmęs karo metu Churchillio vyriausybės lėktuvų gamybos ir kitokias ministerijas savo konservatyviškame laikrašty "Express" paragino premierą MacMillaną skubiai derėtis dėl taikos su Sovietų vadais be prez. Eisenhowerio dalyvavimo, jei pastarasis dels ir toliau viršūnių konferenciją.

Lordas Beaverbrook, 78 metų, pataria mokėti už taiką su Sovietais beveik bet kurią kainą. Jis reikalauja nepasitenkinimą Adenauerio už reikalavimą suvienyti Vokietiją. Šis senas britų imperialistas rašo: "Antrojo pasaulinio karo tikslas buvo suskaldyti Vokietiją (britų pirklų sąjona, visiškai sutapusi su Kremliaus planais užvaldyti Europą). Ir tas mums pasisekė, (Sovietai atsidūrė prie Elbės upės). Gi dabar mus traukia į karą, kuris vėl suvienytų Vokietiją", steigia senasis lordas.

Remiantis Kairo spaudos žiniomis, Ibn Saud karaliaus, bet neviešpataus. Karalystės užsienio, vidaus politikos reikalus tvarkys Feisal. Jis bus ir vyriausias ginkluotų pajėgų viršininkas. Kadangi Saud Arabija nėra konstitucinė monarchija, nėra ir jokios kitos jėgos (kaip parlamento), kuri galėtų paveikti šalies politiką ar vidaus reikalų tvarkymą.

Kronprincas Feisal ir dabar vadinosi Saud Arabijos premieru ir užsienio reikalų ministru. Tikrenybė visą valdžią tvirtai savo rankose laikė karalius Ibn Saud.

Jėgos prieš karalių Saud

Egipto spauda, o neseniai ir anglų diplomatiniai sluoksniai pradėjo skelbti Arabijos karališkųjų rūmų revoliucijas prieš Ibn Saud. Nesantaikos priežastis buvo ligišolinis užsienio politika, draugiška Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir nepalanki prezidentui Nasserui, norinčiam suorganizuoti į vieną galingą bloką visas arabų šalis.

Tas faktas, kad karalius Saud turėjo užleisti jo politikos priešininkui, šalies valdžią, parodo, jog Arabija pasuks naują politikos kursą. Jei Arabija ir neprisidės prie Egipto-Sirijos-Jemeno federacijos, tai ji bent tikrai nebeprisidės į Jordanijos-Irako federaciją, draugiingą vakarams.

Galvosūkiai JAV diplomatams

W. Hagen NBC korespondentas iš Kairo, praneša, kad karalius Ibn Saud sukėlė prieš save rūmų ir šiaip arabų opoziciją už pritarimą Ikes Vidurinių Rytų doktrinai.

Jo brolis Feisal buvęs visad tam priešingas. Feisal, dabartinis Arabijos vyriausybės galva, negalis pamiršti ir įžeidimo, patirtio New Yorke, kai karaliui Ibn Saud atvažiavus, meras Wagner' ne tik kad jo nepagerbė tradiciniu būdu, bet dar jį išplūdo už amerikiečių, žydų tikėjimo, diskriminavimą.

JAV turi Saudi Arabijoje svarbią atominį bombonešių bazę. Nasseris žinoma, ragins savo draugą Feisal, kad jis amerikiečius iš šios bazės išsprasydintų, kai tik pasibaigs nuomos sutartis.

Italijoj nubaudė katalikų kunigą

BOLOGNA, Italija. — Vadinamųjų "skrajojančių vienuolių" vadovas Tomaso Toschi nuteistas 8 mėnesius kalėjimo už sukelto triukšmo komunistų politiniame susirinkime.

Pereitais metais, susirinkus komunistams į Fano aikštę politiniam mitingui, vienuolis Toschi iš jų antikomunistinės organizacijos "Fraternitas" bandė atsakyti į kalbėtojų užmetinėjimus katalikų bažnyčiai.

Teismas tai išaiškino, kaip viešosios tvarkos ardyumą. Vienuolis persiskų aukštesniam teismui.

ŽIEMOS VAKARAIŠ KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMONIŲ BICIULIS

APYSAKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Žemaitis Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Alaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$3.00
Vytautas Alant — Pragarų po švastes. Romanas. 434 psl., gražiai įrista. \$3.50
Pulgis Andriusis. Tiplis. Humoro-ristinis romanas. 240 psl. \$3.00
Pulgis Andriusis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Hori-zonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. \$2.50
St. Būdavo — Uždraustas stebuklas. Romanas. 246 psl. \$2.60
Bronius Daubaras, MELYNIA SUK-NELE. Apysaka. 154 p. \$1.50
L. Dovydenas — Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 p. \$3.00
Ljudas Dovydenas — Per Klausu-čių Ulytėlę. Apysaka. 176 psl. \$2.20
Jurgis Gliuda. Namai ant smėlio. Chicago, 1952 m. 221 psl. \$2.00
P. Jukus — Pavasaris prie Vardu-vo. Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užuojeja. Apysakų romanas. 362 psl. \$3.50
Juozas Kralikauskas, URVINIAI ŽMONES. Romanas. 266 p. \$2.75
A. Landsbergio "Keliuonė". Premi-jutas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynų Peleđa — Motulė Pavi-liojo. Ilustruota, 43 psl. \$0.60
H. Lukšėnas — Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Kražiu Skerdynės. Istorinis romanas. Lie-tuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Kražiu Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris. Čikagos šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šliuptyniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul-ūrinio atgimimo laikų istorinis ro-manas. 652 psl., įristas. \$3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nelė Mazalaitė — SAULĖS TAKAS. Romanas. 413 p. \$3.75
Vladas Ramotus — Lenktybės Se-tonu. Karo nuotykių. 292 psl. \$3.00
Adomas Mekiciūš — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorij Sešėly. Romanas. Trys daly vienoje knygoje. 628 psl. \$6.00
P. Orintaitė — Paslėpta Žaidžia. Jėnamartės takas. Romanas. 180 psl. \$2.00
Matiija Radzevičiūtė — ZEMELĖ SVEN-TOJ. Apysaka iš lietuvių knygnešų kovų. 182 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Alė Rūta — Trumpa Diena. Premi-jutas romanas. 434 psl. \$4.00
Alė Rūta — Duktė. Apysaka. 250 psl. \$2.40
Belys Sruoga — KAS BUS KAS NE-BUS. BET ŽEMAITIS NEPRAZUS. Jauno vaikino nuotykių Napoleonė laikais Lietuvoje. 206 p. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nu-otykių. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrista. \$3.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės ber-niuko nuotykių" tęsinys. 482 p. \$3.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Simo-nių Likimas. 435 psl. premijuotas romanas. \$3.50
Ignas Seinius — Raudonasis Iva-nas. 328 psl. \$3.50
Ignas Seinius — Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrista. \$2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvo-kas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. \$2.
Sonė Tomarienė. Saulės vestuvės, pasakos. 128 psl., Stančkaitės ilus-tuota. \$2.00
Juozas Švaistas KNYGNEŠIS PED-SAKAIS. Romanas. 295 psl. \$3.00
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freibur-gas, 1946 m. 206 psl. \$1.50
P. Tulpė. Tiltas sargas. P. Abelkis leidykla, 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Sū-nūs. Romanas. I dalis. 280 psl. \$3.00
L. Zeikaus — Laipiai i Tolimais. Romanas. 241 psl. \$2.50
Dr. S. Biežis. Būkite sveiki. \$2.00
188 psl. \$2.00
Dr. J. Basanavičius — Lietuviš-kos Pasakos, I dalis, 280 psl., gra-žiai įrista. \$3.00
Josephine Dauzvardis — Popular Lithuanian Recipes. Valgių ir gerimų receptai anglų kalba. 120 psl. \$2.00
M. Gudelis. Lietuvių grynė savo mīskus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkiųje su caro valdžios pasikartimais. \$2.00
Dr. Juozas Kaskelis — Komuniz-mas ir Kulkės. 116 psl. \$1.00
Vincas Krėvė — Mūsų garsiojo rašytojo 70 m. sukaktiui paminėti knyga. Knygoje įdėta ra-šytojo biografija, jo darbų vertini-mas ir du jo paties kūriniai: "Pa-šaukimo valanda" ir "Pagunda". 188 puslapių. \$1.00

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir baismė. I dalis. Romanas. 301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir baismė". II dalis. 258 psl. \$2.50
F. M. Dostojevskis. Pasmintieji ir Nu-sikaltimai. Romanas. Išeido Noma-us. 266 psl. \$2.50
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir baismė". III dalis. 300 psl. \$3.00
Thor Heyerdahl. KON TIKI. Nu-otykių Ramiajame vandenynne. 414 p. Kaina. \$3.75
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. \$2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I da-lis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 364 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III da-lis. Romanas. 472 psl. \$3.50
Roman Rolland — Petras ir Liu-cija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. \$1.20
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV da-lis. Romanas. 392 psl. \$3.50
L. Tolstojus "Anna Karenina" I ir II dalis. Romanas. 437 psl. \$4.00
Prosper Merimee. Kolomba. Romanas. 222 psl. \$2.25

Atsilankykite arba siųskite money orderį oridėje 10c. knygos persiuntimui.

NOVELS

J. Gliuda. Gestanti saulė. Metme-nys. 218 psl. \$2.00
Ceslovas Grincevičius — Vidur-nakčio vargonai. Neįtikėtinos istori-jos. 134 psl. \$1.50
Juozas Grūšas. Pabučiavimas. 150 psl. \$1.50
J. Jasmin. A Kiss in the Dark. Short stories (vertimas iš lietuvių kalbos). 150 psl. \$1.00. Įrista. \$2.00
Landsbergis-Mekai — Lėtas. An-troji proza. Gabija, 1951 m. \$1.25
Andrius Norimas — Naujas Veidas. Novelės. 274 psl. \$2.50
R. Spalis — Didžiosios atgalios. Novelės. 354 psl. \$3.50
J. Švaistas. Eldorado. Apyskaitės ir vaizdai. 150 psl., įrista. \$1.80
A. Vaičiūnaitis. Kur Bakdže. Samanota. \$2.00
Zemaitės raštai. Karės metu. Lie-tuvos Šelpimo Fondo leidinys. So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. \$1.00
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymes-nųjų rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. \$4.50
L. Pirandello. Pirmoji naktis. \$1.50
Novelės. 124 psl. \$1.50
Andrius Norimas, 40 populiarių dainų. Slėgurių tekstai, dainuoti su sokių orkestrais. Kaina 75c.

KULTŪRINIAI VEIKALAI

Dr. J. Baly. Lietuvių Tautosakos skaitiniai, I-ji dalis. Išeido "Patria". \$3.00
Jonas Baly. Tautosakos Lobynas, I-II dalis. \$3.00
J. Baltrušaitis. Lithuanian Folk Art. 248 psl., 80 iliustracijų, didelio formato. \$2.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrista i lietuvių viršeliu. 256 didesnio formato. \$3.00
C. Jurgėlos "History of the Lithua-nian Nation". 544 psl. Kiet. apd. \$5.00
Lietuvių Archyvas. Boševizmo metai. 438 psl. \$3.00
Dr. J. Remeika — Lietuvos Pajūrio Padavimai. 112 psl. \$2.00
A. Macieina. Jobo drama. Žmogiško-sios buities apmąstymas. 240 psl. \$1.80
T. J. Vizgirda. Vilnius The Capital of Lithuania. 190 psl., iliustruota. \$2.00
D. P. Chantepe de la Saussaye. Tikejimų istorija. \$10.00
V. Augustinas LITHUANIA. Lietu-vois vaizdų albumas. 120 psl. \$6.00
Ignas Šlapelis JUOZAS PAUTIE-NIUS. Meno raida. Forma. Pautieniaus jos. 144 psl. \$5.00
Audra gedroje. Trijų veiksmų komedija. \$1.00
Teodoras J. Kučinskas, Sventraš-čio tikrovė, 156 psl. \$1.50
Teodoras J. Kučinskas LYTIES GARBINIMAS. 144 psl. \$1.50
J. Dabaila VAI LEKITE DAINOS. Lietuvių dainų dainorėlis, 220 psl. VARGUS. Rimuotas vaidinimas. \$1.00
Ale Rita NUNESK, UPELĖ, ŽASU V. Stulpino išleistas VYTAUTO DIDŽ. LAIKU LIETUVOS ZEMELAI-SIS. Spalvotas. Kaina. \$2.00
Dr. Antanas J. Gussen-DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kie-tais viršeliais. \$2.50
Gyvieji nuotraukos — Trijų veiks-mų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina. \$1.00
Baly Sruoga — Giesmė apie Ge-diminą. Iliustruota. Chicago. 1952 metais. \$2.00

SCENOS VEIKALAI

Butkų Juzės Raštai. Drama, \$1.50
Vaidinai, poezija. \$1.50
Vydino "Prabochių šešėliai". 1954m. kūrybos apibūdinimas ir reprodukti-64 psl. \$1.80

ATSIMINIMAI IR BIOGRAFIJOS

J. Aistis, APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Literatūriniai atsiminimai. 250 pusl. Kaina. \$2.50
Jeronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. \$5.00
Dr. K. Grinys. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar-cistinėje Lietuvoje. \$2.00
Juozas Grišmanauskas. Tolinieji Kvadratai, New York 1952 m., 192 psl. \$2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. \$2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Bani-sauskas — Angliakasių atsiminimai. Trys daly vienoje knygoje. Viso 528 pusl. \$2.00
Mykolas Slezėvičius. Gyvenimas ir darbai. A. Rūko redaguota, 342 psl. visuomenininkų straipsniai. \$2.00
Iliustruota, kietais viršeliais. \$5.00
Dan Kuraitis — Daug Kraštų, Dėg žmonių. Kelionių aprašymai. 240 psl. \$2.00

LSDP literatūra

Dėl Laivos Lietuvos! LSDP už-sienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas. \$2.50
Jaunasis Socialdemokratas. Išeis-ta Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. 25c.
Lietuvos Socialdemokratų Progra-minės Gairės. 2-ji laida, LSDP už-sienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida. 25c.
Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Suileituvino dr. P. Ancevičius. Stutgartas, 1949 m. 25c.
O. Baner. Boševizmas ar Social-demokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys. 50c.
M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizacija, veiki-mas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka. \$1.00
Grudžio 17 dienos perversmas. Parašė J. Sarūnas. Išeido Lietuvos Demokratijs Draugai 1927 m. 50c.
Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodi parašė V. K. Stutgar-tas. 1949 m. 25c.
John Spargo. Socializmo Minties Blaivumas. Pliuostas laisvų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chica-go "Naujienu" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. \$1.00
Leon Blum. Tavo kelias i Socia-lizmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stutgar-tas. 25c.

Prof. Vl. Jakubėno paskaita

Praėjusį sekmadienį, kovo 23 d. Menininkų klubo patal-pose (Jaunimo Centre) įvyko kompozitoriaus prof. Vlodo Jakubėno paskaita apie muzi-ziką. Klausytojų buvo nema-žai. Prelegentas išsklė idomių faktų iš muzikos raidos isto-rijos, nuo viduramžių iki mū-šų laikų. Pirmoji opera buvo pastatyta Italijoje, antroji pu-sėj 16-jo šimtmečio. Jos idėja kilusi iš graikų dramų. Opera visą laiką tvirtai laikėsi Itali-joje, bet ir prancūzai ir vokie-čiai nenusileido. Opera, kaip didelio masto muzikinis vei-kalas, taip pat turėjo tautinio elemento. "Žemesnė", liaudies muzika, atsirado vėliau iš tru-badurų. Tautinė muzika vys-tė iš liaudies tam tikrų mo-tyvų kaip jausmo ir garso me-nas. Ir mūsų lietuviškos muzi-kos sritis jau gerokai išnau-dota.

Per diskusijas buvo iškelti klausimai: ar galima su lietu-viška tautine muzika išeiti i platųjį pasaulį? Ar lietuvis muzikas gali parašyti nelietu-višką muziką? Prelegentas i ši klausimą nedavė teigiamo at-sakymo. Plačiau oponavo mu-zikas J. Kreivėnas, nušviesda-mas muzikų padėtį i lietuviš-kos operos klausimą, kad tremtyje kūrybai sąlygos nė-ra geros, bet jis nurodė, kad ir muzikos triumfo laikais ne visiems kompozitoriams sąly-gos buvo geresnės. Diskusijo-se dalyvavo labai daug asme-nų, jų tarpe dail. A. Rūkštelė, p. Baltrušaitis, dail. Ad. Var-nas, dail. Z. Kolba, D. Velič-ka, B. Babrauskas, P. Gaučys, muz. Zdanavičius ir kt.

Panelė E. Blandytė paskaitė porą poeto J. Aisčio eilėraš-čių. Po pertraukos ir kavutės vėl tęsėsi gyvos diskusijos, net ne visai rīšios su prelegento paliesta dalykais. Vistiek plačiai išsiaiškinta muzikos meno klausimai.

Pobūvio nuotaitos pajai-rinimui Dr. S. Aliūnas paskai-tė savo humoristinių eilėraš-čių, o Alb. Valentinas, kaip paprastai, atsivežė maišą švie-žių fejletonų.

Pobūviui vadovavo rašyto-jas St. Tamulaitis. Prelegen-tas visiems oponentams tin-kamai ir rimtai atsakė.

Pobūvį ir paskaitą rengė Liet. Am. Menininkų Klubas. Klubu rengiamos paskaitos būna įdomios. Pageidautina ir daugiau tokių paskaitų.

Justo sūnus

— Lisabonoje, Portugalijos sostinėje, Sveicarių keleivinis lėktuvas, pakilęs skristi i Ze-nevą, staiga užskrido ant didelio pulko balandžių. Paukščių buvo tiek daug, kad lėktuvas paabe-jojo ar nebus lėktuvų padaryta žalos. Tik sugrįžęs i aerodromą ir įsitikinęs, jog lėktuvas kovoje su balandžiais nėra nukentėjęs, lakūnas iš naujo išdriso pakilti i orą.

— Užtekų paprasto smėlio sulaikyti prieš raketas ir lėktu-vus. Kanados buvęs aviacijos vicemarsalas J. L. Plant, dabar esąs atsargoje, davė mintį, kaip tikrai galima būtų apsaugoti nuo prieš raketų ir lėktuvų. Reikia tik paleisti i erdves smėlio lietu, o raketos ir lėktuvas savaime sudegtų patekę i smėlio užvarą. Bet niekas dar ne-sugalvojo, kaip galima padangė-se sudaryti tokią smėlio uždan-gą.

* Prie žalios šviesos įstaty-mas leidžia jums eiti per gatvę. bet susisiekti nelaimių sta-tistika rodo, kad įstatymas ne-visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sunkačių mašinų... Saugumas: reikalauja, kad eitumėte pei-gatvę tik prie kampo.

LSS prisiminus

Lietuvių Socialistų Sąjun-gos 4-ji kuopa atžymės savo 50 metų sukaktį surengtame bankete ši šeštadienį, kovo 29 d. Lietuvių Auditorijoje.

Pracitis liūdią šios kuopos didelius nuveiktus darbus, darbininkų ir lietuvių lā-bui. Per pusę šimto metų daug kas pasikeitė. Daug socialistų skelbtų idėjų šiandien kad ir nepilnai įgyvendinta. Prieš 50 metų darbininkai dirbo po 10 ir 12 valandų per dieną ir ga-vo po 10-15 centų i valandą. Unijų tuomet nebuvo ir dar-bininkų reikalais niekas nesī-čiai nenusileido. Opera, kaip didelio masto muzikinis vei-kalas, taip pat turėjo tautinio elemento. "Žemesnė", liaudies muzika, atsirado vėliau iš tru-badurų. Tautinė muzika vys-tė iš liaudies tam tikrų mo-tyvų kaip jausmo ir garso me-nas. Ir mūsų lietuviškos muzi-kos sritis jau gerokai išnau-dota.

Įsiminusi tų laikų vadai bu-vo Dr. P. Grigaitis, Dr. A. Montvidas, Fortunatas Bago-čius, Zagaras, St. Michelsonas, Dr. Dundulis ir kiti, čia net nebeįmanoma visus atminti ir suminėti. Ypač didelės eilės darbuotojų kuopose, kurių di-delė dauguma šiandien jau amžinai ilsisi kapuose.

Šioje LSS 4 kp. vakarienėje pasakys prkalbas senieji prak-labininkai, kurie tebėra gyvi ir nepasėję, Dr. Grigaitis, Dr. Montvidas, Dr. Dundulis, Dr. Margeris ir kt., papasakodami vaizdų iš pračties ir pasisa-kydami dėl ateities perspek-tyvų. Jubiliejinėje vakarienė-jė bus daug senų veikėjų, ku-rie per pusę šimto metų be pertraukos tesidarbuoja darbininkų ir lietuvių gerovėi.

K.C.

Skaitykite "N-oas"

AUGUSTUI BARCUS

mirus, jo mylimą žmoną Sophie Barcus ir artimuosius giliai užjaučia

Melrose Parko Apylinkės
Lietuvių Bendruomenės Valdyba

A. + A. AUGUSTUI BARCUS

mirus, jo mylimą žmoną Sophie Barcus, dukrą Aldonę Engle ir anūkus giliai užjaučiame liūdesio valandoje

JUOZAS, ONYTĖ, ALBINAS ir
BARBORA NAUJOKAIČIAI.

Uoliajam mūsų kultūros bei
lietuviškųjų reikalų rėmėjui

A. + A. AUGUSTUI BARKUI

mirus, poniai Sofijai Barkuvienei, dukrai Aldonai ir giminėms brolišką vilnietišką užuojautą reiškia

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga.

MYLIMAM SENEIUI

VYTAUTUI TAUTKUI

tragiskai žuvus, p. p. Kaziu ir Kazimierai Tautkamis skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia

V. ir D. ELSBERGAI,
G. ir E. LAZAUSKAI,
J. ir E. URBELIAI.

Š. m. kovo mėn, 26 dieną 5 val. po pietų Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., įvyks Amer. Liet. Gydytojų d-jos

SUSIRINKIMAS - MINĖJIMAS

PROGRAMA:
Dr. S. Biežis ir Prof. J. Mekauskas kalbės apie
Dr. Vincą Kudirką.
Mening dalį atliks sl. St. Pautienienė. Po to—vaisės.
Illinois Amerikos Liet. Gydytojų Dr. ir
Illinois Lietuvių gydytojų žmonių draugija.

Slyvos klevo med-jc. Medžių skiepijimo žymusis specialistas Nicholas Konnon, kuris East Hartford, Conn., jau augina slyvas persikų medžiuose, bando slyvų susilaukti ir klevo me-džiuose. Tos slyvos turėsiančios klevų sulos skonį.

New Life Delicatessen

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Agronomų Sąjunga Čika-go š. m. kovo 29 d., 7 val. vak. Lietu-vių Auditorijoje (3133 So. Halsted St.) šaukia metinį narių susirinkimą. Ap-tarus pagrindinius š-ros reikalus, po valandos (apie 8 val.) bus agr. dr. J. Vengrio paskaita su demonstracijomis apie patirtasias naujienas žemės ūkio mokslo srity. Po paskaitos—bendra arbatėlė. Kviečiami visi š-ros nariai su šeimomis ir svečiais kuo gausiausiai atsilankyti. —Valdyba.

JUOZAPAS JASULEVIČIUS

Gyveno 6558 S. Artesian Ave.
Mirė 1958 m. kovo 22 d., 8:00 val. ryto, sulaukęs 80 metų am-žiaus. Gimęs Lietuvoje, Mari-jampolės apskr., Plutisų para-pijoj, Vincentavo kaime.
Amerikoj išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: žmona Mag-dalena, pagal tėvus Stravins-kaitė, posūnis Robert Racaitis, brolienė Marijona Stravinskas, jos sūnus Alvin Stravinskas ir jo šeima; daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.
Priklausė prie SLA 260 kp. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 S. Wes-tern Ave.
Trečiadienį, kovo 26 dieną, 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios i Lietuvių Tautines kapines.
Visi a.a. Juozapo Jasiulevi-čiaus giminės, draugai ir pažis-tami nuoširdžiai kviečiami da-lyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, Posūnis, Brolienė ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius Ma-žeika ir Evans. Tel. REpublic 7-8600.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama i
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms,
Banketams, Laidotuviams,
Papuotimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linknumo arba liūdesio valandoje
Graziausios gėlės ir vainikai, Ant-
kpių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PÉTRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKA and EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

★

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RIAL JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONES: DARBININ-JIENOS PADUODA TEISIN-KAI, MOKSLININKAI, VALS-GIAUSIAS ŽINIAS IR GE-
TYBININKAI, DVASININKAI
PROFESIONALAI IR BIZNIE-
PIRKITE JAV TAUPYMO BONU!

Dar vienas pirmūnas apleido gyvenimą ir Lietuvos sceną

Iš 12-kos Lietuvos meninio nuolatinio teatro pradininkų, drąsiai stojusių į scenos lietuvių kalbą kūrimą, 7 jau yra mirę. Su gyvenimu ir teatru amžinai atsiskyrė Juozas Vaičkūnas, Kastantinas Gliniskis, Aleksandras Vitkauskas, Antanas Vanagaitis, Ona Rymaitė, Ona Kurmytė ir, Vilniuje vasario pradžioje miręs, Vincas Steponavičius.

Visi jie buvo išskirtinių talentų, savitų dvasinių veidų ir lietuviškai scenai ypatingai nusipelnę žmonės.

Vincas Steponavičius, neramios aukštaitiškos prigimties, reto veržlumo, staigus ir besiblaškas žmogus, gimė šiaurės Lietuvoje, stambokų ūkininkų šeimoje. I-jo karo metu gimnazijos mokslus ėjo Voroneže.

Lietuvon sugrįžęs, stojo sąsavanorių kariuomenėn. Pats pirmas Gedimino kalnė iškėlė tautinę vėliavą.

Iš karių eilių pasitraukęs, įsijungė į Antano Sutkaus vadovaujamą Tautos Teatrą (atėities Valstybės Teatro pirmąją) — neilgai ištvėrusią instituciją. Nuo 1920 m. gruodžio 19 d. iki 1926 m. pavasario dirba aktorius darbu Dramos Vaidykloje, netrukus virtusioje Kauno Valstybės Dramos Teatru.

Sutarties Kaune nepasirašęs, su K. Gliniskiu vyksta į Taliną, kur abu leidžia 1926-27 m. sezoną, tarnaudami esant sositinėj rusų teatre. Po to Steponavičius grįžta Kauną ir Valstybės Dramos Teatre išbūna iki 1938 metų vasaros.

Sceną apleidęs, pasidaro versloininkas. O 1940-41 m. sezoną tarnauja Vilniaus Valstybiniame teatre. Vokiečių okupacijos metu išgyveno savą ūkyje. Šiuo metu apie vėlinį tegalima pateikti tik tiek biografinių duomenų.

Lietuviškon mėgėjų scenon, berods, jau Voroneže įsijungęs, Vincas Steponavičius į meninę sceną atėjo po labai trumpo pasirodymo, įgūdima įgaudamas su A. Sutkum (ir gal net ir su J. Vaičkūnu) ir tai tik repeticijoje ir dar neskaitytose spektakliuose. Gamta jį buvo apdovanojusi gražiu, nors kiek siaurokos apimties ir dusloku balsu. Veidą turėjo būdingą: nuožmiai nuolaidi kaktą, nedidelės akys, taisyklinga, bet neperdidelė nosis, energingas smakras, įdubę skruostai, tamsūs, tankūs, garbanoti plaukai. Buvo pakankamai aukšto ūgio, neblogos sceninės figūros, tik gal kiek linkęs į susikuprinimą ir kiek perplačių pečių. Visa pavyza buvo į akį besimetanti, išskirtina.

Gyvenime temperamentingas, staigus, energingas. Scenoje šių ypatybių irgi nepastigdavo, tik pasirodydavo labiau susikoncentravęs, tylenis ir dažnai į rezonieriškumą linkęs, nesiblaškas. Laikė save "vidinių išgyvenimų" aktorium, sugebėdavo susikaupiti, vertė scenoje tikromis asaromis ir "paskęsti" išgyvenimuose. Vaidavo (ir tikrai buvo) draminių, tragiškų vaidmenų aktoriumi.

Viena apdegusių siuvėjų darbininkų iš New Yorko drabužių siuvyklos, kurioje sudėgė 24 žmonės. Ligninėje ją aplanko jos vyras.

Mažiau sekmingas ir idomus komedijoje ar charakterių vaidmenyse, Vincas Steponavičius tik laikui bėgant sugebėjo iškilti tragedijos personažuose, kurie reikalavo persikūnijimo ir gyvenimiškos individualybės visiškai atsisakymo. Ir šiuo atveju jo kūrybos viršūnė pasirodė karaliaus Filipo vaidmenyje Fr. Šillerio tragedijoje "Don Karlos" — išoriniai ir vidiniai galinai vaidmuo.

Žmogus gyvenime ir aktorius scenoje yra du skirtingi dalykai. Kiek V. Steponavičius realybėje buvo besikubas, perstaigus, pergarsus (ypač jaunystėje), tiek scenoje ir užkulisėje pasirodavo savy pasikendęs, tylus, net judesiais lėtas. Jis labai kruopščiai grimo, nesukubai rengdavosi, veik su nieku nekalbėdavo, kantriai laukė scenon eilimų. Retas aktorius taip pasikendavo prie grimavimosi stalo, taip temptai įsijungdavo į spektaklio atmosferą. Dramoje, melodramoje ir tragedijoje vaidinimas jam buvo jau ne darbas, bet atnašavimas, aukštajam tikslui tarnavimas. Aktorių plejados šiuo atveju buvo pavyzdingas menininkas.

Vincas Steponavičius kūrybos pajėgumo kreivą išskildavo (kaip ir kelių kitų Kauno scenos aktorių), kai jis buvo užimtas įdomiame, meniniame iškilime teatro repertuare ir nuslinkdavo, kai į darbą grįždavo po pelningo verslo ar po savimeilės priepuolių. (Kiekvienam iš scenos pasitraukimas esti nenaudingas ir veikia silpninančiai, ypač kai grįžtama į tą patį ansamblį, į tą pačią sceną, kur nuo kasdienio darbo gimsta meninė pažanga ir atsiranda vis tobulesnis techniškas sutvirtėjimas.)

Dramos ir tragedijos interpretatorius yra įprasta išskirtis, nes jie būna reti, pakelia didesnį įtempimą, operuoja scenoje nekasdieniais išgyvenimais, sugeba sukreisti žiūrovus. Šie, lyg ir "aukštesnės klasės", vaidintojai būna sunkiai pakeičiami, nedažnai atsiranda, jie ir protiniai bei emocionaliai skiriasi nuo apilinkos. Vincas Steponavičius gal nebuvo, pilna to žodžio prasme, tragikas. Jam stigo akiračių, spalvingumo, lankstumo, diapazono. Taurius žmones pavaizduodamas, V. Steponavičius veikė labiau "rezonieriškai", jaudindamas balso "vargonais", šildydamas žiūrovus savuoju jausmingumu, bet publikos neuždegdama ir nesukrėsdama. Taip, kaip pvz. paveikia tikrieji tragiškai, kurių akys žiūrovams matė daug gilesnės minties ir iš kurių veržiasi aistros drąsa, suvaržoma ir tvarkoma nepalyginamos technikos.

Vincas Steponavičius pasirodydavo neužmirštas melodraminiuose vaidiniuose, vaidindamas neigiamus personažus (žakas — "Dvi našlaičiai"). Bet mažiau gailėstinas jam buvo šekspyras, kai pabandė įveikti Karalių Lyrą.

nes aktorius pristigo spalvų, interpretacijos savumo ir šekspyriniam vaidmeniui būtinose specifinėse technikos. Karalių Lyrą jis suvaidino nerovai, blankiai ir konkurento P. Kubertavičiaus nenuagėjo. Bet vistiek buvo vienas pirmųjų, kuris tokiam žygdarbiui lietuvių scenoje ryžosi.

Perstaigus iškilimas aktoriumi dažniausiai būna žaliūgas. Ypač yra pavojingas tiems, kas ateina iš mėgėjų spektaklių ar per greit susižavi dėkingais (publikos požiūriu) vaidmenimis. Šio mėgėjų išliko bruožo žymus Lietuvos aktorius Vincas Steponavičius, deja, ilgai negalėjo nusikratyti. Laikino pasisekimo apsvaigintas, jis reikalavo sau pirmos padėties, pradėjo rimtis vaidmenis, kovoti dėl pirmenybės (už teatro ribų), ėmė vaidinti "premjerą" — star. Tačiau tai buvo žmogiškoji silpnė, kurią atpirkdavo scenoje pasirodymai: V. Steponavičiaus talentas ir teatro darbo įgimtas gerbimas.

Jis nevengė staigmenų, kurios nesiriša su etika: galėjo išvykoje anksti ateiti užkulisin, apsirengt sceniniu kostiumu ir... atimti rolę nuo aktoriaus, kuris iš eilės turėjo vaidmenį vaidinti. Jisai spaudė prie mezgė ir apjuodino Teatro direktorių Viktorą Žadeiką, nes pastarasis Steponavičiui "nenusilenkė". Kelias atvejais "išeidavo" iš teatro, todėl kad nemokėjo išlaikyti formaliai iškviestos pirmenybės. Gyvenime veiksmingas, lankstus, nepailstamas, tos energijos išteklis nevisada naudojosi tiesiam keliui. Tačiau šias žmogiškąsias silpnas atpirkdavo jo kaip scenos pasirodymai, kada Vincas Steponavičius buvo didelis aktorius ir pavyzdingas menininkas.

Asmeninis menininko gyvenimas dažnai paveikia ir jo kūrybą. Persikyręs su pirmąja žmona, įsiai vedė Latvijos lietuvaite — retesnių sceninių duomenų aktorę Antaniną Leimontaitę ir šis gyvenimiškas ryšys Vincą Steponavičių vidiniai labai pakeitė: pasidarė gilesnis, susivaldęs, rimčiau žiūrėjo į profesiją. Šiuo laikotarpiu sutvirtėjo ir jo sceninis pajėgumas.

Vincas Steponavičius suvaidino Tautvilį ("Šarūnas"), Henriką ("Paskendęs varpas"), Ferdinandą ir Vurmą ("Klasta ir meilė"), advokatą O'Neill ("Tvanas"), Zaką ("Dvi našlaitės"), Vernerį

LSS Literatūros Fondo pranešimas

I LSS Literatūros Fondą įstojo nariais ir įmokėjo:

Jonas Vitkūnas iš Toronto, Ont., garbės narys — \$100.00; Jonas Buivydas iš Woodhaven, N.Y., garbės narys — \$50; A. Trumpikas iš Akron, Ohio — \$20.00; A. Mačionis iš Woodhaven, N.Y. papildė nario mokesį — \$5.00.

Aukojo Fondui:

V. Gervickas, Woodhaven, N.Y. — \$20.00; P. Kriaučiukas, Highland, N.J. — \$10.00; P. Mankus, Blackston, Mass. — \$10.00; J. Sarapnickas, St. Catharines, Ont. — \$10.00; J. Šmotelis, Chicago, Ill. — \$10.00; A. Žvingilas, Brooklyn, N.Y. — \$10.00; K. Venclauskis, Montello, Mass. — \$6.00; A. Bakanas, Bridgeville, Pa. — \$4.00. Viso: \$255.00.

Visiems širdingas ačiū.

K. Bielinis

LSS Lit. Fondo vardu
New York, N.Y. 1958 m. kovo 16 d.

Maywood, Ill.

V. Tautkui žuvus

Š.m. kovo 22 d. 5 val. p.p. Maywoode, Ill. prie American Can Co. geležies laužas užgriuvo 6 vaikus, beinančius į sporto aikštelę. Iš jų Vytautas Tautkus, 13 metų berniukas, užgriuvus apie 6 tonų geležies gabalui, mirtinai žuvo. Kiti buvo sužeisti. Vytautas Tautkus yra žurnalisto K. Tautkaus — Naujienų, Draugo, Sėjos ir kitų laikraščių bendradarbio — sūnus.

Velionis Vytautas buvo pasižymėjęs gabumais moksle: visą laiką buvo pats pirmasis mokinių ir buvo gavęs net stipendiją tolimiesiems mokslui tęsti. Jis buvo SLA 125 kuopos narys, priklausė skautams ir šiaip dalyvavo Melrose Parke įvairiose amerikiečių jaunimo organizacijose.

Ivykis prislėgė ne tik tėvus ir artimuosius, bet ir platesnę visuomenę, prisimenant didmiesčių liūšnybę ir netvarkingų žmonių pavojų, tiek sveikatos, tiek gyvybės atžvilgiu. Dar sunku pasakyti, kas šiuo atveju kaltas, ar žmonės netvarkingumas, ar vaikai. Tačiau, jeigu taip atsitinka su vaikais, tai tas pats gali įvykti ir su tos pačios kompanijos darbininkais.

Gaila, netekus jauno ir gausaus lietuvių, tik ką pradėjusio kopti į gyvenimą.

G. J. Lazauskas

("Septyniolikmečiai"). Rodėsi Maironio, Ibseno, Hauptmano, Žulavskio, Slovackio, Asnyko, Skribo ir kt. autorių veikaluose. Palyginus su kitais pirmajūnčiais Kauno scenos aktoriais, jo repertuaras nebuvo pergausus, nebuvo ir ypatingai įvairus.

Bet Vincas Steponavičius pasiilks lietuvių teatro istorijoje, kaip individualus, nepasikartojantis scenos menininkas, kurio nerami prigimtis blaškė jį įvairiais sukuriais, bet kuris sau prasmę rado scenos darbe ir paliko toms pasitangomis apie save neišdildantį prisiminimą.

Chicago, 1958.3.20 d.

INCOME TAX SERVICE

CHESTER KILKIS

Lietuviška įstaiga per 25 metus, Brighton Parke.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 4:30 val. po pietų. Vakaraš — pirmadienį ir ketvirtadienį iki 8 val. vak.

4127 S. RICHMOND ST. -- at Archer Ave.
Virginia 7-3030

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR
PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VERTUL. Keišuojame čekius. Perkam ir pardaviam valstybės bonus. VISOS SĄNTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street Chicago, Ill. 60618

B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.

Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 9 iki 5 val. vak.

CONSTRUCTION HOME SERVICE

Lietuvių Statybininkų Sambūris

2618 West 71st Street Chicago 29, Illinois
PProspect 8-4268 — PProspect 8-4269

V. ŠIMKUS

Rangovas, naujų namų statyba, remontas, kabinetai, stalių darbai.

K. BUTKUS

Namų pagerinimas, aluminijaus ir stiklo durys, langai, jų stogeliai, tvoros ir kita.

J. RAUDONIS

Cemento darbai.

V. VAITEKŪNAS

Dažymas, dekoravimas iš lauko ir vidaus.

A. STANČIAUSKAS

Šiluma gazu ir alyva, oro vėsinimai ir skardos darbai.

F. KAIRIS

Vandentiekis ir kanalizacija.

RAŠTINĖ ATDARA KASDIEN NUO 9 RYTO IKI 9 VAL. VAK.

ŽIEMOS SEZONINIS IŠPARDAVIMAS

Motorola Television Special su nešiojamu staliuku \$129.95

3 dal. sofa su 2 staliukais, stalinu gerimams, 2 lempom \$249.95

Vokiškos gamybos Radio FM ir trumpų bangų HI-FI pasirinkimas.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių rakandų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEEley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Naujas tepalas ir tabletės teikia naujos vilties kenčiantiems nuo reumatizmo ir artrito

The Star Pharmacal kompanijos, Chicago, chemikas pagamino naują tepalą ir tablečių. Ši nauja kombinacija, žinoma vardu AMERPOL RUB ir AMERPOL TABLET, pripažinta labiausiai efektyvia, malšinanti skausmus, kuriuos paprastai sukelia reumatizmas ir artritas. Patarimas sekantis: paprastas varijavimas būdas: 1) Rub, užtepamas ant skaudamos vietos, beveik momentaliai palengvina skausmą; 2) Amerpol tabletės, imamos po 2 su stiklu šilto vandens 3 kartus per dieną po valgio, teikia pastovesnį tų pačių skausmų palengvinimą ilgesniam laikui. Ši nauja pasitvirtinusi kombinacija buvo išrasta paraudusiems, uždegimui turintiems sąnariams gydyti, patinimui sumažinti ir nutirpusių raumenų skausmų numalšinti nuostabiai greit ir su nuostabiais rezultatais.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

6755 G. Grovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.

4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS

7-0145 YArds

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

3-1083 Lafayette

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

4-0104 Clifside

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

3-8131-2 Townhall

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

1-2028 Haymarket

Išpardavimas naujų rakandų, elektrinių daiktų, radijų, TV, laikrodėlių, auksinių daiktų, deimantų, su didele nuolaida.

SVEČIŲ KAMBARIO SETAI

	Buvo	Dabar
2 dalių (Sectional)	\$99.00	\$44.00
2 dalių (Sectional)	\$169.00	\$89.00
3 dalių išlenktas Sectional	\$299.00	\$199.00
2 dalių Krocchier Sofa ir Fotelis	\$229.00	\$129.00
2 dalių Pullman	\$425.00	\$219.00
Sealy, Simmons Matracai	\$49.00	\$29.00
Lovų Springai ir Matracai	\$49.00	\$29.00
Hollywood lovos	\$49.00	\$29.00
9 x 12 Linoleum	\$8.00	\$4.00
9 x 12 Kilimai	\$49.00	\$29.00
Pagalvės, Foam rubber	\$3.00	\$1.00
End ir Cocktail staliukai	\$29.00	\$12.00
Stalinės lempos	\$12.00	\$5.00

MIEGAMOJO KAMBARIO SETAI

	Buvo	Dabar
3 dalių miegamojo, šviestus	\$198.00	\$98.00
3 dalių su "Bookcase" lova už	\$329.00	\$169.00
4 dalių riešuto medžio	\$449.00	\$229.00
4 dalių "Mainline", šviestus	\$449.00	\$229.00
4 dalių Joerns, šviestus	\$449.00	\$229.00
Pilnos miegos medinės lovos	\$35.00	\$10.00
Pilnos miegos lovų springai	\$24.00	\$10.00

VIRTUVĖS IR VALGOMOJO KAMBARIO SETAI

	Buvo	Dabar
5 dalių Chrome setai	\$59.00	\$34.00
5 dalių Lloyds setai	\$69.00	\$39.00
5 dalių Lloyds setai	\$99.00	\$49.00
7 dalių Douglas setai	\$109.00	\$54.00
7 dalių valgomojo kambario setai	\$150.00	\$77.00
7 dalių valgomojo kamb. setai	\$250.00	\$119.00
9 dalių valgomojo kamb. setai	\$650.00	\$299.00
Suglaudžiami kėslai	\$6.00	\$3.00
Druti kortavimo staliukai	\$16.00	\$7.00

Lengvi išmokėjimai. Dovanos su kožnu pirkimu.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

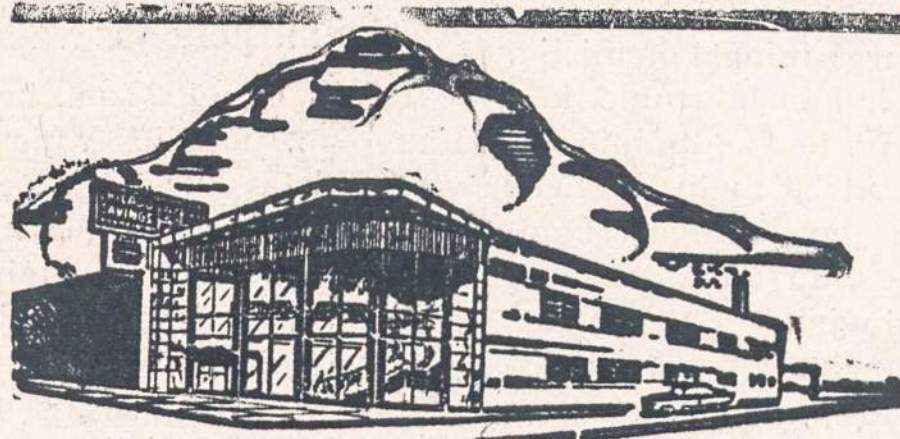
3241 So. Halsted Street

Dėl sutaisymo Jūsų TV paskambinkite: CALumet 5-7237

Atdara Pirmadienį ir Ketvirtadienį vakaraš, iki 9:30. Sekmadieniais 10—5.

Budriko radio pusvalandis iš stoties WHFC, 1450 kil. KETVIRTADIENIO vak. nuo 6 iki 8:30. Tik pusė valandos geros muzikos ir dainų.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — ju apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamos sąlygos morgiai pasiskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas artai \$24,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave.

Tel: GROvehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.

Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—TUESDAY, MARCH 25, 1958

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per
six months. \$4.00 per 3 months. In
other USA localities and Canada \$11
per year, \$6.00 per six months, \$3.50
per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienerašio kainos:

Chicagoje
metams \$13.00
pusi metų 7.00
trims mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitoose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$11.00
pusi metų 6.00
trim mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsienio
metams \$14.00
pusi metų 7.00
vienam mėn. 1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Siūlo pralaužti Geležinę Uždangą

William Benton, Encyclopaedia Britannica leidėjas, buvęs JAV senato narys ir valstybės sekretoriaus padėjėjas, kritikuoja šios šalies užsienio politiką, sakdamas, kad jai trūksta iniciatyvos, lankstumo ir ryžtingumo. Didžiausia jos yda, sako Benton, yra ta, kad ji vengia naudoti propagandą prieš Sovietų Rusiją, — tuo tarpu kai Rusijos diktatoriai pavertę propagandą svarbiausiu savo kovos įrankiu prieš JAV ir kitas Vakarų demokratijas. Propagandos priemonėmis jie yra pasiekę stambių laimėjimų.

Kremlius nuolat kelia vis naujus sumanymus, kalbėdamas apie tarptautinę taiką; kviečia JAV tartis dėl branduolinių ginklų bandymų sustabdymo, siūlo uždrausti tų ginklų vartojimą; siūlo sumažinti armijas; paskutiniu laiku jisai veda smarkią agitaciją už "viršūnių" konferenciją. Visiems aišku, kad tai tik propaganda, ir valstybės sekretorius visai teisingai kritikuoja sovietų pasiūlymus, parodydamas, kad jie nerimti ir nenuoširdūs.

Valstybės sekretorius Dulles, lygiai kaip ir prez. Eisenhoweris, atsako Kremliaus kalbėtojams, kad jie privalą paremti savo žodžius darbais; reikia ne naujų konferencijų ir naujų sutarčių, bet — kad Sovietų Sąjunga vykdytų tuos susitarimus, kurie buvo padaryti pirmesnėse konferencijose.

Visa tai tiesa, rašo Wm. Benton "New York Times" žurnale, kovo 16 d. Bet šis argumentas, kad reikia ne žodžių, o darbų, sako jisai, yra taip seniai kartojamas, jog nusidėvėję. Jį nuolat kartojant, susidaro įspūdis, kad JAV juo pridengia savo nenorą iš viso ieškoti kelio į taiką. Neutralioje Azijos šalyse žmonės, girdėdami Chruščevo ir Bulganino kvietimus tartis dėl branduolinių ginklų uždraudimo ir "taikingos koegzistencijos" ir girdėdami nusistatę Washingtono atsakymus, daro išvadą, jog Rusija stoja už taiką, o Amerika — už karą! Sovietų propaganda neturėtų pasisekimo, jei Amerika stengtųsi paveikti pasaulio opiniją teigiamais sumanymais, o ne vien neigimu to, ką sumano rusai.

* * *

Benton mano, kad ir "viršūnių" konferenciją būtų galima panaudoti, kaip propagandos priemonę prieš Kremliaus propagandą, jei prez. Eisenhoweris pastatytų sąlygą, kad jo kalbos ir pareiškimai konferencijoje turės būti ištisai skelbiami SSRS spaudoje ir per radiją, kaip kad Amerikos spauda ir radijas skelbė Chruščevo kalbas. Kremlui priėmus šią sąlygą (o kaip jisai galėtų ją atmesti?), JAV prezidentas gautų progą kalbėti tiesiog į Rusijos žmones ir ne tik atremti visas sovietų melagystes, bet ir demaskuoti Kremliaus valdovus.

Kovoje su totalitarine SSRS diktatūra, sako Benton,

reikia pasiekti žmones, gyvenančius anapus Geležinės Uždangos. Reikia tą sieną pralaužti, nes tik tokiu būdu bus galima diktatūrą nugalėti ir išvengti karo.

Yra ir daugiau priemonių tai Geležinei Sienai pralaužti. Tiesiog į Rusijos žmones turėtų prabilti JAV kongresas. Turėtų būti sustiprinta jėga radijo stočių, iš kurių yra siunčiamos "Voice of America" programos. Turėtų būti siunčiami į SSRS Amerikos studentai, ir t. t.

Sovietų Rusijoje šiandien yra daug inteligentų. Jie trokšta patirti tiesą apie Ameriką ir laisvąjį pasaulį. Jie ir plačioji sovietų liaudis virstų geriausia mūsų sąjungininkais prieš totalitarinę diktatūrą, jeigu jie būtų teisingai painformuoti apie Ameriką.

Bet tam reikia gerai apgalvotos ir energingos propagandos.

Šitoms Benton mintims mes galime tik pritarti. Jisai, beje, dirbdamas valstybės departamente, pirmas sumanė radijo programas "Voice of America", kurios daro tiek nemalonumų Kremliaus ponams, kad jie išleidžia šimtus milijonų dolerių, stengdamiesi jas nuslopinti.

William Benton yra gerai pažįstamas ir daugeliui lietuvių, nes, būdamas senatorium, jisai labai nuoširdžiai parėmė tris lietuvių žvejus, pabėgusius nuo bolševikų.

Apžvalga

PAGERBS PROFESORIŲ ST. KAIRI

Ateinantį šeštadienį, kovo 29 d., Brooklyne, N.Y., bus pagerbtas prof. Steponas Kairys, Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijos signataras ir seniai išėjusios knygos "Lietuva budo" autorius. Pagerbimą rengia bendrai, Lietuvių Atletų Klubo salėje, Am. Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 19-ji kuopa, Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyrius, DDT ir LDD.

Visuomenę labai suįdomino minėtoji prof. Kairio knyga "Lietuva budo". Apie ją skaitys pranešimą rašytojas Juozas Petrėnas.

IR TITO GAVO 99% BALSŲ

Pereitą sekmadienį Jugoslavijos žmonės "rinko" atstovus į parlamentą ir į šešių provincijų seimus. Komunistų partija, kurios bosas yra Tito, "laimejo" tokia pat balsų dauguma, kaip ir Chruščevo partija Sovietų Rusijoje: 99% su viršum.

Į Jugoslavijos parlamentą reikėjo išrinkti 301 atstovą — ir buvo lygiai toks skaičius kandidatų, kuriuos išstātė komunistai. Visos kitos partijos yra uždraustos.

Į šešių provincijų seimus reikėjo išrinkti 810 atstovų. Kandidatų buvo kiekvienoje provincijoje 1 daugiau, negu atstovų; todėl dėl jų ejo "varžytinės". Bet diktatoriui Tito tai nesudarė jokio skirtumo, nes ir tas 6 kandidatų "perviršis" buvo parinktas iš komunistų partijos.

Per du mėnesius prieš "rinkimus" buvo vedama smarki agitacija, kad kiekvienas pilielis eitų balsuoti. To rezultate, sakoma, balsavo daugiau kaip 10 milijonų žmonių. Ar tai tiesa, žino tik pats Tito ir jo paskirtas "rinkimų komitetas". Niekas kitas balsų neskaitė.

Taigi Belgrade tokia pat diktatūra, kaip ir Maskvoj. Veliams reikia tą šlykštybę šelpti Amerikos maistu ir doleriais!

ŠIAURĖS AIRIAI PROBRITISKI

Penktadienį Šiaurės Airijos gyventojai rinko atstovus į savo seimą, ir didelę daugumą vietų laimėjo Unionist partija, kuri stoja už vienybę su D. Britanija. Todėl unionistai ir toliau kontroliuos Šiaurės Airijos valdžią.

Šešios apskritys Š. Airijoje siunčia savo atstovus į britų parlamentą Londone. Dauguma jų gyventojų yra protestantai. Jie nenori dėtis su katalikiška Airijos Respublika, kuri atsiskyrė nuo Britanijos 1921 metais.

— Anadarko, Okla. Į apskrities farmų agentūros įstaigą užėjo apylinkės ūkininkas L. Andersen, kuris pasiteiravo, kur jis galėtų nusipirkti elektrinę atklodę, su kuria jis galėtų uždengti 20 akrų plotą. Tuo būdu ūkininkas nori džiovinti žemės riešutų (peanuts) derlių. Farmų agentūros įstaigos tarnautoja sako, jog tai keisčiausias užklašimas, kokį tik teko išgirsti.

VARDAN TEISYBĖS

(LAISVOJI TRIBUNA)

(Tęsinys)

M. Gedvilai ryškiai persioren-tavus į kairę, jis dar prieš 1934 metus iš L. V. L. S-gos buvo pašalintas. Kiek keista, kad tas pats M. Gedvila, apie 1922-1924 met. mokytojaudamas Palangos viduriniojoje mokykloje, buvo veiklus skautas, ir vadovavo jauniesiems skautams, auklėdamas juos Dieviui ir Tėvynei. Vėliau, iki pat 1940 metų, birželio 15 d., tarnavo Vidaus Reikalų Ministerijoje, kaip Telsių ligonių kasy direktorius. Tat ir čia p. Meškauskas padėtų man išsiaiškinti klausimą, — kieno gi ištikrųjų M. Gedvila yra išauklėtas: skautų, liaudininkų, Vidaus Reikalų Ministerijos ar komunistų?

Skaudu darosi ant širdies prisiminus, kuomet Smetonos režimas buvo išplėtęs saugumo kad-rus, samdė butus saugumo tar-nautojams prieš demokratinių grupių vadų ir jų žymesnių veiklų gyvenamas vietas, kad galėtų visas 24 valandas sekti ir registruoti, kas išeina ir ateina, su didžiausiu rūpesčiu taigpi sekė savo krašutinius tautininkus — voldemarininkus, o kad komunistai tarnauja ir sėdi jų pačių valdomose ministerijose, to taip ir nežinojo.

Visą, aukščiau išvardytą ga-leriją, V. Meškauskas priskiria liaudininkams, kaip jų "išaugin-tus". Net nepatogu autoriui da-ber aiškinti, kad bet kuri Lietu-vos politinė partija, tame skai-čiuje ir L. V. L. S-ga nebuvo vaikų lopšeliai, ar Pieno Lašo D-jos. Žmonės stoja į partiją, pilnai suaugę ir politiniai jau apsisprendę savo laisva valia ir protu. Tiesa, liaudininkai, ly-ginant su tautininkais, neturėjo privilegijų už įstojimą į par-tiją duoti valstybinę tarnybą, tarnaujantiems paaukštinimą arba perkėlimą geresnėse vieton, apdovanoti ordinu ir t. t., bet ir už nestojimą į partiją taigpi negalėjo pagrąsinti paluosavimu, arba "tarnybos labui" perkėlimu į kitą vietą. Aš pats turėjau lai-mės įsigyti mažą ūkėlį, kad, at-leidimo atveju, nuėjęs į geležin-telio stotį, žinočiau, į kurią pu-šę bilietą pirtis.

Jeigu autorius nurodo į liaudi-ninkų partiją, kaip organizaciją, auginusią žmones komunistinei administracijai, tai taja pačia "aukšta logika" vadovaujantis, reikėtų tokias pat funkcijas pri-skirti ir Kauno Kunigų Semina-rijai, išauklėjusiai buvusius ku-nigus: Viliuną ir Adomauską. Kad sveikai galvojančiam žmo-gui tokios mintys galėtų tilpti galvoje, morėčiau labai suabe-joti.

Mano giliu įsitikinimu, jeigu autorius norėjo išlikti objekty-vus, tai turėjo vietoje tik kal-

matuojant toks sprendimas da-romas?

Manau, kad jeigu tautininkai būtų turėję žmonių sugebančių dirbti ir tvarkyti platų Lietuvos kooperatyvų tinklą, vadovauti jų centrams, kaip Lietuvis, Pie-no Centras, Valgis, Lietuvos li-nas ir daugeliui kitų ekonomi-nio gyvenimo šakų, tai galii au-torių patikinti, kad tuomet tas "švelnusis" režimas daugumai žymesnių liaudininkų būtų da-vęs atostogų Dimitravoje.

Autorius neturėtų būti pamir-šęs, kad liaudininkas Dr. J. Pa-jaujis, dėl kurio demokratišku-mo jis abejoja, kaip tik už de-mokratijos gynimą buvo nuteis-tas mioriop.

O pogrindžio kovotojas agr. A. Valuckas, sovietų vokiečių ka-lintas, Smetonos režimo irgi bu-vo kalintas ir nuteistas mioriop. Galop mūsų chieagiškis Jonas Bildušas ar ne už demokratijos gynimą buvo nuteistas mirti? Kur gi tie Meškausko "demokra-tai", nukentėjusieji už demo-kratijos principų gynimą?

Gal autorius jungiasi prie tulo J. Balėno, kuris Santarvėje Nr. 1, 1957 m., vadistinė Smetonos režimą bando apibūdinti ir pa-vadinti jį buvusį kaip "anglų-sak-sų demokratiją"?

Žinoma, jeigu "anglų-saksiš-koje demokratijoje" Tautos Va-das sulikviduoja ir opoziciją (La-pėno byla), tai tokių pavyzdžių reikia žvalgytis ne pas anglus, bet už geležinės uždangos.

Ramiai galvojanč, be pikty in-tencijų, bet teisybės vardan nuo-širdžiai variant "pageltusių laik-raščių" puslapius, autorius bū-tų radęs, kad varpininkai-demo-kratai-liaudininkai yra daug at-likę mūsų tautos atgimimo vals-tybės kūrimosi ir nuo vidaus bei užsienio priešų apsigynimo lai-kais. Nepriklausomos Lietuvos istorijos eigoje likimas lėmė liaudininkams eiti ir stoti į dar-bą, gelbėti kas įmanoma, kuomet didieji patriotai "rūko" per sie-ną. Okupacijų metu, liaudinin-kai, nevengdami atsakomybės, ėjo, kovojo ir tiesė kelius į lie-tuvių tautos laisvę, rizikuodami savo laisve ir gyvybe.

(Bus daugiau)

— Anglijoje, Sadgefield vietos ligoninėn atėjo vietos gyvento-jas, W. Mongomery, besiskusda-mas skausmais skilvyje. Žmo-gaus skausmai visiškai nurimo, kai operacijos metu iš jo skilvio chirurgas išėmė 424 smulkius pinigėlius, kurių vertė sudarė net keturis dolerius.

— San Francisco, Calif., Tom Wahuab, turįs 102 metus am-žiaus, per pastaruosius 85 me-tus dirbo San Francisco miesto vandentekio įmonėse. Jo parei-ga buvo matuoti lietaus ir snie-gno kritulius. Šimtmetis atsi-sakė nuo tarnybos, paaiškinda-ninkų eilėse". Pirmiausiai būtų įdomu žinoti, ant kieno kurpalio

Buvusio Lietuvos policijos vado Petro Mačinsko atsiminimai

19.

Ivykis su prelatu Olišausku

1921 m. prieš pat Kalėdas atėjo I nuo-vados įstaigon moteriškė ir nusiskundė man: "Gyvenu kunigo prelatu Olišausko name, kuris yra kampe Petro ir Vilniaus gatvių. Esu karininko žmona. Mano vy-ras fronte, o aš su 2 vaikučiais ir mama esame vienos. Mums tame name būtų pas-kyrė Kauno m. komendantūros butų sky-rius, įkainavo, nustatė nuomą, kurią aš kas mėnuo ir moku prelatui Olišauskui. Kelis kartus prel. Olišauskas reikalavo iš manęs didesnės nuomos. Esą, jei aš jam tiek nemokėsiu, žadėjo išmesti mus iš to buto. Aš pasiskundžiau komendantūroje, kur man išaiškino, kad tas butas sekves-truotas, nuomos kaina nustatyta, bran-giau neprivalau mokėti ir niekas iš to bu-to mangs su šeima negali išmesti. Bet šiandien ryte į tą namą atėjo prel. Olišauskas, atsivedė kelis darbininkus, ku-rie, užlipę ant to namo stogo, ties mūsų butu nuardė stogą ir mūsų miegamojo kambario lubose padarė didelę skylę. Da-

bar žiema, šalta ir gali pradėti snigti. Pra-šau sustabdyti namo ardymą ir paliepti užtaisyti stogą bei praardytą mūsų kam-bario lubose skylę".

Aš jai pažadėjau reikalą ištirti ir, jeigu bus galima, namo ardymą sustabdyti. Apie tai pranešiau policijos vadui, kuris palie-pė man sudaryti komisiją dalyvaujant miesto inžinieriui ir savivaldybės atsto-vui bei apžiūrėti tą namą nustatymui, ar tikrai jis yra tokiaime blogame stovyje, kad gali griūti, sudarydamas gyvybės pa-vojų ten gyvenantiems žmonėms. O jeigu tai nepasitvirtins, mano grovimo sustab-dyti. Dėl šio įvykio padaryti kvotą ir sku-biai pristatyti jam. Be to, ispėjo mane, kad prel. Olišauskas labai įtakingas as-muo, su nieku nesiskaito ir turi artimų pažinčių ir draugų mūsų vyriausybės sluoksniuose.

Tą pat dieną, sudaręs minėtą komisiją, apžiūrėjom tą namą ir konstatavome, kad jis dar gerame stovyje, be kapitalinio re-monto gali stovėti bent 20 metų ir nėra jokio pavojaus ten gyvenantiems žmo-nėms. Taip paaiškėjus, to namo ardymą sustabdziau, apklausičiau ardančius dar-bininkus, ten gyvenančius žmones ir ne-užbaigtą kvotą tuojau pasiūčiau Kauno m. II nuovados pol. v-kui, kad pagal kvot-os turinį iškvostų prel. Olišauską, kuris tada gyveno jo nuovados ribose "Saulės"

rūmuose.

II nuovados polic. v-kas pavedė savo padėjėjui tai atlikti. Kai tas nuėjęs pa-prašė prel. Olišauską duoti tuo reikalu sa-vo parodymą, tai tas įpykęs išbarė parei-gūną už trukdymą jam laiko ir pagrąsino, kad aliešias iš pareigų tą policijos parei-gūną, kuris sustabdė namo remonto dar-bus. Jis pareikalavo parodyti sudarytą kvotą. Kai tas jam ją padavė, tai, jis jos neskaitys, įsidedo stalčium ir liepė jai iš-eiti. Tas, praradęs kvotą, grįžo nuovadon. Rytojaus dieną tą kvotą prel. Olišauskas nunešė pas V. R. Ministerį, ir tik Krašto Apsaugos Ministeriui užsistojus už sa-vo karininko buto neliečiamybę, mano veik-smas buvo pripažintas teisėtu. Aš jau ma-niau — sudie, pažadėta man Kauno mies-to policijos vado padėjėjo tarnyba!

Kauno m. policijos vado padėjėjas

Ir taip nuo 1922 m., berods, sausio 1 d. Kauno m. policijos vadas Petrauskas bu-vo paskirtas kur tai apskrities viršininku, jo padėjėjas Jelmokas Kauno m. polici-jos vadu, o aš jo padėjėju. Mano pareigo-se buvo prižiūrėti policijos vado įstaigą, pasirašinėti Kauno m. gyventojams išduo-damus vidaus pasus, fikrinti sargybas ir alikiti kitoki policijos vado skirtą darbą.

Tuo metu Kauno m. gatvių pavadinimai ant kiekvienos gatvės kampo blėki-

nėse lentelėse buvo užrašyti trimis kalbo-mis: lietuviškai, lenkiškai ir žydiškai. Be to, įvairių krautivių škabos bei kito-kios viešos reklamos buvo užrašytos žar-gonu, netaisyklinga lietuvių kalba. Taip pat daug iškabų ir reklamų buvo vien lenkų, rusų ar žydų kalbomis. Mūsų susi-pratusi lietuvių inteligentija, valdininki-ja, o ypač besimokantis jaunimas, toko-mis iškabomis buvo pasipikintę, viešai apie tai kalbėjo ir rašė lietuvių spaudoje. Dažnai naktimis tokios iškabos degutu buvo ištepamos arba nukabinamos ir su-naikinamos. Man būvo pavesta priversti visus tų iškabų ir reklamų savininkus jas pakeisti užrašant taisyklinga lietuvių kal-ba.

Tada kaip ir nebuvo tokio įstatymo, ar-ba privalomo įsakymo, kuriuo remiantis galėjau pristatyti nubausti nepaklausius. Radau kitą, kad ir neteisėtą išeitį. Įsakiau visiems policijos nuov. v-kams nuimti nuorašus visų Kauno mieste esa-mųjų viešų iškabų ir reklamų ir pristatyti man. Kiekvieno tokio nuorašo antroje pu-šėje, pasikvietęs kalbininką, užrašėme taisyklingai lietuviškai tų iškabų ar rek-lamų tekstus, po parašu įteikiau jų savi-ninkams, duodamas terminą, per kurį laiką jie privalo savo iškabas pakeisti. Jei kas nepaklausė, tai policija surašydavo jam protokolą už tariamą nesvarą, ar-

ba prisikabindavo prie kokio kito mēn-knieio. Kiekvieną kartą jam buvo paaiš-kinama, kad tai protokolas už tai, kad ne-pakeitė iškabos turinio. Tada ir buvo nu-kaltas žodis "parduotuve".

Tas padėjo, ir po kelių mėnesių visas Kaunas pasipuošė naujomis taisyklinga lietuvių kalba parašytais iškabomis bei reklamomis. Niekas nieko negalėjo pda-ryti, kad būtų pakeistos gatvių pavadinimo iškabos, užrašant vien lietuvių kalba. Negi surašysi Kauno m. burnistru Vilei-šini protokolą už nesvarą prie rotušės!

Iškabų nuėmimo planas

Vieną gražią dieną paskambino man telefonu Kauno m. ir apskrities viršininkas Morkus ir prašė kitą dieną 9 val. ryto ateiti pas jį į jo kabinetą. Ka inučiau, tai jis, apsidairęs, patikrino ar gerai uždary-tos kabineto durys. Po to paprašė sėstis. Užsėdėmė. Jis paklausė, kaip patinka naujos mano pareigos, kaip ir ką reikėtų patvarkyti, kad Kauno miestas atrodytų lietuviškesnis ir švaresnis. Padėkojo už viešų iškabų atlietuvimą ir paklausė, ar patinka man trimis kalbomis gatvių pa-vadinimai. Aš atsakiau, kad man būtų daug maloniau matyti Kauno gatvių pa-vadinimai vien lietuvių kalba.

(Bus daugiau)

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, MARCH 25, 1958

"Išplauk tuos indus!"

Nesusipratimas Jaunimo Namuose

Belandžiodamas Jaunimo Namuose ir beatidarinėdamas tai vienas, tai kitas kambarių duris, it stulpas sustojau prie sienų. Už uždarytų durų vyko skandalas, triukšmas. Gal muštynės? Girdžiu vyro balsą:

— Išplauk tuos indus!
— Neplausiu! — atsako jam aukštas moteriškas balsas.

— Išplauk, sakau! — įsakančiai pakartoja vyriškis.
"Na", manau, "koks nors įsivaizduojas bosas šaukia-rėkia ant savo virtuvės darbininkės".

Žinote, užtikvė krūtinę! — "Aš jį pamokysiu..." nutariau. Atidarau duris.

Kambario vidurys patuštintas. Klasės staliukai sugrūsti į pasienius. Kąkoks susivėjęs vyrukas daužo kumščiu į stalią. Nedidelė šviesių "kandzierayotų" plaukų mergina energingai priešinasi. Juodu dar kiek pasigūmėja žodžiais ir veiksmais. Staiga mergina nūžeria nuo stalo indus tokia jėga, kad jie nulekia ir kampa į sudūžta į šimtus šukių.

Kambario pasieniais, sustoję ar susėdę ant stalių, ši gindą seka keliolika vyrų ir moterų. Patenkinti šypsoji, bet niekuo nepadedama skriaudžia mairgai.

— Kas čia darosi? — klausiu arčiau stovinčio pono su akiniais.

— Š-š-š... — prideda pirštą prie lūpų užklausias.

Rasigirsta trečias balsas. — Vyriškas.

— Ne, ne! Ne tas tekstas! Pasijūriūi į jį. Sėdi skersas kėdėje, atsirėmęs į stalo briauną. Cigareta čiulpia. Jau senovig amžius, pradžios.

— Kas šis ponas? — klausiu vėl.

Akiniuotasis ponas pushalsiu paklausa:

— Ar tamsta su kokių reikalų? Gal norite kreiptis į poną Tvirbutą?

Dabar tik supratau!.. Juk čia repeticija. Aktoriai ruošiasi savo vaidinimui. Toks kvailas juokas suėmė, bet tuoj susigriebiau.

— Atleiskit... Pradžioje maniau, kad čia koks triukšmas

ar muštynės... Dabar suprantu... Kad jau užklupau jus repetuojant, tai norėčiau išsinešti kiek duomenų apie jūsų vaidinimą. Matot, esu "Nauijenu" reporteris...

— Ak, reporteris! Labai malonu! — akiniuotasis ponas paduoda man ranką ir prisistato: — Bronius Macevičius...

Esu Scenos Darbuotojų Sąjungos valdybos sekretorius ir šio pastatymo administratorius. Matau, kad norite sužinoti šiek tiek daugiau apie mūsų darbą? Prašom.

Išprašė mane į koridorių ir tuoj ėmė pasakoti:

— Matote, turime Čikagoje kelis režisierius, bet susitarti su jais nepavyko. Nutarėm iš Harfordo (Conn.) išsikviesti neseniai iš Europos atvykusį žinomą aktorių ir režisierių Ipolitą Tvirbutą. Su vietine vaidintojų grupe jis ten buvo pastatęs Somerset Maugham 4 veiksmų pjesę "Pažadėtoji žemė". Mes sumanėme jį atsi- kviesiti čia, kad su esamais aktoriais pastatytų šį veikalą Čikagos publikai. Ir štai matote — darbas jau eina!

— Kada numatyta premjera? — skubiai užsirašydamas klausiu.

— Gegužės 3 ir 4 dieną, čia pat, Jaunimo Namuose.

— Tai net du spektakliai?

— Taigi. Mat, salė ne per didelė.

— Ar daug aktorių užimta šiame veikalė?

— Kaip matėt, ne mažai.

— Ar tie, kurie ten... mušėsi, tai — svarbiausi?

— Taip. Toji mergaitė — tai Zita Kevalaitytė, o anas narsus kumščiu — Jonas Kele- čius. Dabar jie repetuoja 3-įjį veiksma. Įvykiai įvyksta Kanadoje. Žinoma, sunku trumpai aptasakoti turinį...

— O, taip! Nė nereikia. Juk kiekvienas žiūrovas matys scenoje patį. Na, o kas dar vaidina?

— Galutinis sąrašas paaiš- kės prieš pat spektaklį, tačiau dabar nuoširdžiai dirba Julija Cijundienė, Stasė Kiešaitė, Ona Mironienė ir Elena Petro- kaitė. Tai moterys. O iš vyrų — Julius Balutis, Stasys Ber-

Pirmąją pavasario dieną, Washingtono universiteto studentai sėdi Washingtono priešais Baltuosius Rūmus ant 12 colių sluoksniu apsnūgusio suolo, skaitydami žinią, kad kovo 19 d. yra pavasario pirmoji.

natavičius, Stasys Petkus, Vacys Petrauskas, Balys Račkauskas, Edvardas Radvilas, Juozas Skomantas, Motiejus Stelmokas ir dar keli žmonės (vyrų ir moterų), kurie stebi tam tikras rolyes, kad, reikalingi, esant, galėtų pavaduoti kuri nors susirgusių aktorių.

— Atrodo, nedaug laiko iki premjeros?

— Taip. Ir mes susirūpinę. O darho tiek daug...

— Ar ir dekoracijas turėsite?

— Žinoma. Eskizus paruošė dail. Algirdas Kurauskas. Jis jau išsijuošęs dirba prie pačių dekoracijų.

— Labai puiku, kad sukrutote, — pasigėrėjęs aš. — Scenos Darbuotojų Sąjunga, atrodo, suburs visus bendram darbui. Bet, sakykite, ar negalėsite paimti verčiau kuri nors lietuvišką veikalą?

— Žinau, — nusišypsojo B. Macevičius, — "Naujienuose" kažkoks "SINUS" rašė, esą užsispyręs neiti į mūsų spektaklį, kaip nėjo į operos "Fau- sto" spektaklius. Girdi, jam geriau žiūrėti menkesnį veikalą, kad tik būtų lietuviškas... Bet... gaila žmogaus! — šitaip visuomenei siaurai žiūrint į scenos meną, mes iš viso ne- drįstume bet kokį veikalą sta- tyti. Gerai, kad Sinus neatsto- vauja publikos daugumai. Pa- galiau, juk šiais metais bus duoti du draminiai veikalai: mūsiškis ir kitas — lietuviš- kas, "Vėjas gluosniuose", kurį režisuoja Algimantas Dikinis. Jis bus pastatytas savaite vėliau, t.y. gegužės 10 dieną, Marijos Aukšt. Mokyklos sce- noje. Taigi, atrodo, įtikime visokiems skoniams...

— Jūs gi nepykstate, kad "Naujienuose" įdėjo Sinuso ra- šinį? Juk žinote, kad "Naujie- nus" kiekvienam duoda pasi- sakyti visokiems klausimais.

— O, ne! Mes nekreipiame dėmesio į tokių "ura-patrio- tų" isterikas. Sinuso rašinys neatsiliepia į publikos gau- sūną premjeroje. O į jo kėdę spektaklyje galės atsistat pla- tesnio akiračio žiūrovas...

— Labai ačiū, pone Macevi- čiau, bet aš skubu į susirinki- mą... — pradėjau atsiviekinė- ti.

Mačiau, kad šie žmonės pa- siryžę nugalėti visas kliūtis. Ir esu tikras, kad bendromis jė- gomis ir tokiais asmenybei, kaip Ipolitas Tvirbutas, vado- vaujant, jie parodys visuome- nei aukšto meninio lygio įvy- kį.

— Ar parašysite į laikraštį?

— Šuktelėjo man administra- torius.

— Žinoma! — atsakiau, ir nubėgau laiptais aukštyn.

Jau po susirinkimo parėjęs namo, nors ir pavargęs, bet gyvai tebeatsimindamas aną "skandalą" Jaunimo Namuo- se, griebiau plunksną, kad už- fiksuočiau dar šviežius įspū- džius.

Balos Aidai

Mažiau keleivių busais

Chicago's tranzito administra- cija (CTA) skelbia, kad per pe- reitą vasario mėnesį busais va- žiuojančių skaičiai sumažėjo 13.42 nuošimčiais, lyginant su pernai metų vasario mėnesiu. Tai esąs didžiausias nuostolis per 6 metus. Viso per vasario mėnesį miesto susisiekimo prie- monėmis pravažiavo 41,794, 005 žmonės, kai pernai vasario mėnesį pravažiavo 48,269,200. Daugiausiai nukrito gatvių bu- sais važiuojančių kiekis, būtent 14.51%. Sumažėjimo priežastis esanti "blogas oras", aukštos busų kainos ir pasunkėjusios ekonominės sąlygos.

Apvogė turtuolius

Kai sekmadienį naktį Rudy Weiss, 52 m., W. Electronics kompanijos savininkas, leido laiką su žmona viename Rush st. restorane, jų bute, 3400 N. Lake Shore dr., darbavosi va- gys.

Grįžus namo, šeimininkai pa- sigedo brangenbių, kailių už \$30,000. (v)

PRADĖK TAUPYTI ŠLANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAISI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI
Nauji indėliai - traukia - Naujaisi kraustymo irankiai
Tigų metų patyrimas - Rigus ir sūžinings patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

Taupykite, kur Jūsų santaupos nesa gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus divi- dendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asme- niui. Lengvai pasiekiami iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Telefonas: HAYmarket 1-2028

Iš Cicero Našlių ir Našliukų Klubo veiklos

Cicero Lietuvių Našlių ir Našliukų Draugiško Klubo narių susirinkimas įvyko ko- vo 7 d. šefield svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Narių dalyvavo nemažai.

Pirm. Antanas Matulis at- darė susirinkimą 8 val. vak. ir nutar. rašt. J. Zaura per- skaitė praeitą susirinkimo protokolą. Pramogų Komisi- jos narys ir neilstantis klubo veikėjas Povilas Kvedaras pa- darė pranešimą apie įvykusį "šurumburum". Protokolas ir komisijos pranešimas priimti.

Nutarta surengti puikus ban- kietas 1959 metų sulaukimui ir iš anksto išnuomoti Liberty salę, taip pat pakviesti Cicero Moterų chorą. Valdyba apsiė- mė tai atlikti.

Buvo atnešta "Birthday Cake" ir uždegta 12 žvakučių. Rašt. perskaitė vardus tų, kurie ši mėnesį yra gimę. Sudainuota "Happy Birthday".

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Buvo atnešta "Birthday Cake" ir uždegta 12 žvakučių. Rašt. perskaitė vardus tų, kurie ši mėnesį yra gimę. Sudainuota "Happy Birthday".

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

Sekantis susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Muzikos netu- rėjime; vietoj šokių bus rodo- mi krutami paveiksai. J.B.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir 1-4 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WAbbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikta antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid. HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antrad. nuo 1-5, Trec. ir Šeštadienį tikta susitarus.

DR. JONAS G. BYLA

nerių smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus
Ofiso telefonas: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso telefonas: PROspect 6-3538
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal sutartimą,
išskyrus trečadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Treciad. ir šeštad. tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
- 4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečadieniais uždaryta.

Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepią šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.

Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
6-9. Trečadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., ketvirtad. ir šešt.
1-4 val. p. p.; antrad. ir penkt. 5-8 v. v.
Trečadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTE
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11
val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečadieniais uždaryta.

Tel.: LA 3-4949 — Namy CE 3-7786

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak.
kasdien, išskyrus trečadienį.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet,
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečadieniais uždaryta.

Po Fausto, bet neilgam

Iš kur ta Chicago tiek lietuvių ima! Trys "Fausto" spektakliai, vienas po kitam, ir visus tris kartus auditorija pėpildyta, ir kiek dar negavusių progos pamatyti-įsigirsti... Apie keturi tūkstančiai ir netoli penki šimtai vienos savaitės būvyje, ir ant rankų suskaitomi tie, kurie du ar visus tris kartus lankė. Ne dėl to, daugumas po vieną kartą telankė, kad "prisotino", bet iš supratimo — kad ir kiti gautų progą. Tos pačios artimo meilės vėrimai ir operos rengėjai bei dalyviai žada dar kartą į auditoriją grįžti. Paklaustas, ar negalima dar vieną spektaklį sukombinuoti, Chicago Lietuvių Vyrų Choro valdybos pirmininkas ir administratorius Vytautas Radzius atsakė: "Taip, ateinantį rudenį". Truputį toloka, bet teks laukti!

Muzikos sparnais į dangų

Yra operų ir operų, bet orkestrui overtiuromis, solistams arijomis ir chorui pilnomis krūtinėmis pasireikšti reta turi galimybės lygintis su Gounodo "Faustu". Kai dirigentui magiška lazdele pamojus, profesionalų orkestras užliejo auditoriją žodžiais nenusakomos garų harmonijos bangomis, kiekviena keturiolikos ar daugiau šimtų klausytojų ausis dėkojo savo kojomis, atnešusioms šį vakarą į šią salę. Tik muzika įstengė išreikšti tą dingusios jaunystės nostalgiją ir būties prasmę, kurios ne tik niekas mirtingųjų, bet ir Šillerio nemirtingasis daktaras visomis savo ilgo amžiaus pastangomis neišstengė.

To kosminio žaidimo su silpnomis žmogiskomis būtybėmis vyriausiais aktoriais šį vakarą teko būti Stasiui Baranauskui-Faustu, Jonui Vazneliui — Mefistofeliui, Algirdui Braziui — Valentinui, Juzei Augaitytei — Margaritai, Sofijai Adomaitienei — Mortai, Romai Mastienei — Siebėliui ir Valentinui Liorentui — studentui Vagneriui. Ak, jie dainavo ir elgėsi kiekvienas natūraliai ir savo vietoje, o Mefisto buvo tikras velnias per excellence! O Morta buvo tikrai savo partnerio verta! Kai kur delnai niežti, bet Mefistofelio džentelmeniškumo paveiktas ir aš apsiiribosiu tik pora antraeilių pastabėlių. Viena būtų ta, kad šviesos (scenos iliuminacija) vaidybos efektui, pasirodo, turinti labai didelės įtakos, o artisto išoriškai išraiškai net lemiamos... Ir Juzė Augaitytė šį kartą buvo stačiai paaukota šviesų demonstracijos. Kai pertraukų metu pasirodydavo avanscenoje, Juzytė buvo ko ne ta pati, kaip senais gerais laikais, bet kai tik išėina į sceną, tai jos šiaip ryškiai spalvotas ir gražus rūbas pavirsta peleniniai pilku skalbėjos chalatu, auksiniai plaukai žilos senutės čiuprina ir malonus veidelis — bent šimtu metų senesnis... Ir įtikink dabar ciniką žiūrovą, kad velnias dar gali ją paversti pajauinto Fausto kūdikio motina! Tad visa salė lengvai atsidusta, kai galų gale, dangui atsidarius, baltomis paklodėmis apsisupę angelai pasidėmė ją į dangų. Antra pastabėlė būtų, kad tokiose situacijose nereikėtų daryti referendumo arba Gallup'o statistikos. Būtent, koks tai mefistofelis iš už ceonos pakartodamas ir pergruodamas siuntinėjo į avansceną solistas įvairiomis grupėmis ir pavieniu, ir matyti, ir savo jaučio odą demoniškai fiksavo, kurs ar kuri daugiau ar mažiau aplopdimtui gavo. Nieko stebėtina, kad kaitas per sekamą pertrauką visai nebeįsėjo...

Ačiū, su — ir iki pasimatymo!

Nors mūsų muzikos ir dainos sluoksniais tai nebe naujiena, bet daugtūkstantinė Chicago visuomenei vis dar tebėra naujiena, kad šis spektaklis turėjo ir savo melancholišką pamašalą.

Tai buvo chigagiečių pamulto dirigento Vlodo Baltrušaičio gulbės giesmės prieš jam išskrendant iš Chicago už ilgo ilgo tūkstančio mylių, į New Yorką. Tuo ir išaiškinamas operai pasibaigus scenoje finalas su daugybėmis gėlių ir nuosirdžių bučiųjų tarpe Vlodo ir vyresniųjų solistų bei artimiausių operos ir Cho'o bendradarbių. Žinoma, visa pusantro tūkstančio auditorija nuosirdžiai ir šioje paskutinėje scenoje dalyvavome karštai plodami.

Deja, jau po operos. Kaip žavinga vizija, tris kartus pasikartodama ji nuėjo į istoriją, nors dar džiugina Vytauto pažadas, kad opera grįš kad ir tik po vasaros. Dar prieš operą teko skaityti rengėjams ūpiu numušti siekusią pastabą, kam tiek darbo, pastangų ir išteklų dėti į svetimą operą. Bet kai pamaniai, juk ir popierius, kuriame savąja lietuvišką literatūrą spaudžiame, ir dažai, kuriais savąjį meną puoselėjame ir t. n. nėra lietuviški. Svarbu, kad iš geros svetimos medžiagos lietuvišką kūrinį gauname, o "Faustas" tikrai buvo lietuviškas! Ir lietuviškai gražiai sudainuotas, ir lietuvišku charakteriu paverstas. Didieji meno kūriniai yra visos žmonijos savastis, nes jie sprendžia visų žmonių ir tautų tolygiais problemomis ir tenkina tą patį sielos alkį. Ir tą alkį sočiai papenėto ne tik mūsų mieli solistai, bet nemažiau ir visi choristai ir šokėjai. Tad, padėdos skatinamas, leisiu sau prailginti su įprastu reporteriu šablonu ir greta solistų su nemažesniu ačiū išvardinsiu visus ir visas:

Nepamirštini pamirštieji.

Šaunieji choristai yra:

Antanavičius, Antanas, Beinarauskas, Vytautas, Bildušas, Leonas, Čelkis, Petras, Česūnas, Jonas, Daunoras, Juozas, Dūdėnas, Juozas, Grina, Antanas, Gutauskas, Vytautas, Indriūnas, Jonas, Janulevičius, Gediminas, Jokubauskas, Edvardas, Kalvaitis, Leonas, Kizlaitis, Viktoras, Krutulis, Antanas, Kupeikičius, Vytautas, Mardos, Vincas, Mažeika, Vladas, Mykolėnas, Alfa, Mikštas, Antanas, Mockaitis, Jonas, Odis, Pranas, Paškus, Zenonas, Petrauskas, Vacys, Radzius, Vytautas, Raulinaitis, Vytautas, Savimavičius, Julius, Skaisgiris, Kazys, Stropus, Vladas, Trinkūnas, Algirdas, Vaitkevičius, Vincas, Vakselis, Leonas, Zurlis, Liudas.

Choristės yra:

Abramkaitė, Laima, Augiūtė, Rasa, Engel, Aldona, Barkauskaitė, Aldona, Barkauskaitė, Angelė, Bildušienė, Laima, Čerkeienė, Danutė, Dapkienė, Iloana, Dičpinigaitienė, Marija, Federavičiūtė, Regina, Grauzinienė, Rūta, Ivanauskienė, Julija, Kremerienė, Aleksandra, Kruevlytė, Aldona, Kupeikičienė, Virginija, Kuzmaite, Ona, Mažonytė, Sofija, Momkienė, Margarita, Navickaitė, Jūratė, Oželienė, Evelina, Palilūnaitė, Brigita, Pemkutė, Regina, Pernavičiūtė, Gražina, Ručienė, Marija, Stankūnienė, Kleva, Vanaigaitė, Genė.

Šokėjai:

Balytė, Aurelija, Barodicaitė, Birutė, Druskytė, Aušrelė, Lukševičiūtė, Virginija, Pauliūtė, Roma, Vytauskaitė, Irena, Izokaitytė, Roma, Doublys, Vitolis, Girdauskas, Sigurdas, Juknaitis, Henrikas, Stasaitis, Arvydas, Stropus, Antanas, Urbonas, Bėnias.

Ugnis sunaikino 7 traukinių dyzelius

Prie 69 st. ir Long ave. sudėgė geležinkelio kompanijos hale, kur tarp įvairių kitų dykelių buvo ir 7 traukinių dyzeliai. Nuostoliai padaryta už \$1 mil.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

PAKVIETIMAS

Liet. Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopa Chicagoje rengia jubiliejinį 50 metų nuo sąjungos išikūrimo bankietį šeštadienio vakare, kovo (March) 29 d. Lietuvių Auditorijos apatinėje svetainėje. Pradžia 7 val. vak. Nariai, praėjus darbuotojai, užjauciantieji, kviečiami dalyvauti. Vietos-bilietus reikia užsisakyti iš anksto pašaukiant Paul Miller, 1739 So. Halsted Street. Tel.: CAnal 6-0117.

—Rengimo komisija.

Pagauti 5 vaikai banditai

Hudson ave. stoties policija pagavo 5 vaikus, sekmadienio vakare bėpėsiančius Barbit Paint kompanija, 927 Barbit st. Vienas, Arthur Hart, 13 metų amžiaus, grąšino nautai policininką tame name pasigrobtu automatišku revolveriu, bet policininkui pirmam iššovus vaikui viršum galvos, pasidavė. Kiti suimtieji yra du po 14, vienas 13 ir vienas 11 metų amžiaus.

Namų paroda atidaryta

Daugiau, kaip 30,000 žmonių dalyvavo modernaus gyvenimo ir gėlių parodos atidaryme Navy Pier pereitą sekmadienį. Paroda nusitęsė per dviejų mylių plotą, vien gėlių paroda užima 25,000 ketvirtinių pėdų. Paroda atidaryta nuo 2 iki 11 val. vakaro iki penktadienio ir nuo 1 iki 11 val. vakaro ateinantį šeštadienį ir sekmadienį.

Pavyzdinga šeimininkė apvairnuota 39 metų ūkininkė Mrs. Jean Hermann, 11 vaikų motina, iš Shabbona, DeKalb apskrities.

\$62,500 už sužeidimą

Miesto garo katilų inspektorius George Truesdale beva-nas, Gutauskas, Vytautas, Indriūnas, Jonas, Janulevičius, Gediminas, Jokubauskas, Edvardas, Kalvaitis, Leonas, Kizlaitis, Viktoras, Krutulis, Antanas, Kupeikičius, Vytautas, Mardos, Vincas, Mažeika, Vladas, Mykolėnas, Alfa, Mikštas, Antanas, Mockaitis, Jonas, Odis, Pranas, Paškus, Zenonas, Petrauskas, Vacys, Radzius, Vytautas, Raulinaitis, Vytautas, Savimavičius, Julius, Skaisgiris, Kazys, Stropus, Vladas, Trinkūnas, Algirdas, Vaitkevičius, Vincas, Vakselis, Leonas, Zurlis, Liudas.

Kainos Chicagoje pakilo

Vartojimo dalykų kainos Chicagoje per vasario mėnesį pakilo dar 3.9% nuošimčiai lyginant su praeitais metais ir pasiekė 126.9% (1947-1949 m. skaitant 100). Labiausiai yra pakilę šie dalykai: medicinos pagalba 7.7, skaitymas (knogos ir laikraščiai) ir pasilinksminimai 7.5, transportacija 7.3, maistas 4.8 ir butai 3 nuošimčiai.

Mike Todd laidojamas Forest Park kapinėse

Pagarsėjęs Hollywood filmų gamintojas Mike Todd, kuris žuvo šeštadienio naktį lėktuvo katastrofoje, bus laidojamas ant-radienį Waldhemo žydų kapinėse Chicago premiesty — Forest Park, kur yra palaidotas jo tėvas rabinas Chaim Goldbogen. I laidotuves iš Hollywood atskris jo žmona aktorė Elizabeth Taylor, ir tik keletas jo artimiausių šeimos draugų. Iš New Yorko atvyko jaunesnis Mike Todd. Jis perims tėvo filmų kompanijos vadovavimą.

Šoferis nudėjo banditą

62 metų taksi šoferis Robert Dougherty geroju atidavė "mandagiam" keleiviui \$30, bet kai banditas ištraukė revolverį ir pagrasino jį vistiek našauti, šoferiui nieko kito neliko, kaip rizikuoti.

Dougherty išveržė iš bandito revolverį ir suleido iš jo į užpuolką penketą šūvių. Policija nustatė, kad banditas buvo Wood, 23 m., iš 1438 E. 65 st.

ALEKSAS ŠEMETA

"Kultūrininkai" redakcijoje

Kritika ir polemika

Brooklyno "Darbininkui" labai nepatiko mano straipsnis "Ar tai gražu?", išspausdintas š.m. "Naujienu" 47 Nr., kuriame tarp kitko teko kiek pasisakyti apie ne kartą pastebėtus to laikraščio faktų iškreipimus ir paprašyti, kad toje redakcijoje reziduojantis, fronto štabas įsakytų jo komanduojujamiems pėstininkams liautis per karštai kitus atkakvus Bendruomenės veikloj, o taip pat Laisvės kovos darbe, nes abiejų barų pozicijoje jų šturmas yra tiem sektoriui ne tik nenaudingas, bet ir kenksmingas!

Savo polemikos įžangoje "Darbininkas" cituoja mano straipsnio dalį ir atidengia savo "kultūrą":

"... Kas gi šiuo tarpu nutiko? O gi tai, kad Darbininkas spaudos apžvalgoje atsiliepė dėl Naujienose paskelbto A. Šemetos pasikalbėjimo su Clevelando Alto vicepirmininku... Šitos pastabos susilaukė Naujienų bendradarbio atsiliepimų, kurie rodo didelę drąsą, bet menką kultūrą, o dar menkesnę logiką..."

"Darbininko" redaktorius Brazaitis, kaip jam įprasta, paneigė Clevelando Alto vicepirmininko man duoto pasikalbėjimo mintį ir išdidžiai skelbia, kad spauda, kuri buvo minima tame pasikalbėjime, jokiū būdu nesanti komunistinė, kuri sąmoningai trukdytų Laisvės kovos darbą. Bet juk ne visi yra komunistai, kurie paremė jų griauantį darbą.

Čia pat Brazaitis pasigiria, kad mano paminėti smūgiai "Vilnius" raševomis dėl skarbonkinių kvoterių nebuvusi jo ataka, tačiau nedrįsta parodyti šį "drąsų" viešai.

Demonstruodamas savo norą mane, kaip "Naujienu" bendradarbį, suniekinoti, Brazaitis sumuoja: "... tokio minties sujaukimo ir pakrikimo ir tam pakrikimui "Naujienu" tolerancijos sunku kitur aptikti..."

Tačiau jeigu "Darbininko" redaktorius bando aiškinti, kad mano paduota citata iš "Naujienu" apžvalgos straipsnio jam sudarė įspūdį, jog "Naujienu" yra laisvę niekinantis laikraštis, tai rodo, kad šis ponas tikrai nemoka skaityti laikraščio. Arba, kaip sakoma, pamokinantis posakis: iš didelio rašto, išėjo į kraštą! Kaip matome, mes turime reikala su tokiais spaudos darbininkais, kurie, negalėdami įrodyti iškeltos minties netikslo, savo oponentą įvadina nekultūringu, be logikos ir skaito reikalą baigtu. Tačiau tai ne argumentas.

Aš niekuomet nebuvau nuomonės, kad nereikia mokytis ir kad bent kuris žmogus yra tobulas. Mielai aš ir dabar dar pasimokyčiau, bet turiu pasakyti, kad "Darbininko" redakcijos štabo narių tarpe aš tikrai nerasčiau sau mokytojo, kuris mane pamokytų kultūros, ar logikos, juo labiau — krikščioniškosios moralės dėsnių; nes žmonės, kurie laikraščio skiltyse tokiu grubiu tonu pasigenda pas oponentą kultūros ar logikos, patys yra jos nepasiekę.

Dėl savęs pervertinimo ir kito niekinančio "gražybės", kaip: "...Clevelandas yra vertas kultūringesnio ir sveikesnės minties bendradarbio..." — galiu nė kiek ne mažiau pagrįstai pasakyti, jog gaila Brooklyno, kad tenai eina "Darbininko" redakciją kolektyvą sudaro tokios silpnos kultūros ir logikos žmonės, kaip Brazaitis ir Co.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMA kepykla. Geri įrenginiai. Kaina nebrangi. Savininkas eina pensijon. 639 W. 18th St. TA 9-3631.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti Prospect 8-2233 BELL-VARPAS 5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI Geri baltavėdžiai nuomininkai. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So Kedzie. PProspect 8-5353

TRUMP AI

—Am. Liet. Dailininkų S-gos įvykusiame praėjusio sekmadienio susirinkime (Menininkų klubo) buvo balsavimo komisijos (prof. Ad. Varnas, M. Laurinavičienė ir Vl. Vijeikis) paskelbti s-gos narių gyv. Brazilijoje, Kanadoje ir po visą Ameriką, radant balsavusių duomenys: beveik vienbalsiai perrikntas s-gos pirmininku Z. Kolba; į valdybą: M. Šileikis, M. Laurinavičienė, J. Tričys ir J. Pilipauskas. Į revizijos komisiją: Br. Murinas, Vl. Vijeikis ir A. Tamoliūnas. Valdyba pasiskirstė pareigomis sekancijai: vicepirim.—M. Šileikis, sekr.—J. Tričys, išd.—M. Laurinavičienė ir narys — J. Pilipauskas.

—V. K. Jonyno 50-ties metų jubiliejinės meno parodos iškilmingas atidarymas įvyks š. m. balandžio 19 d. 7 val. vakare Čiurlionio Galerijoje (Jaunimo centre).

—Vaikų Namelio patalpose, 3721 W. 65th st., šį trečiadienį, kovo 26 d. 8 val. vakaro įvyks ketvirtoji paskaita "Bendrieji vaiko vystymosi dėsniai". Skaitys Montessori metodo mokytoja Domė Petruitytė. Besidominantieji vaiko auklėjimu kviečiami į paskaitą.

Siuntiniai į Lietuvą

Geriausią apsimoka pasiųsti sekančius dalykus: per lietuvių bėvę LAIKRODZIUS, AKORDONUS, DEIMANTINIUS PEILIUS STIKLUI PIAUTI, visokias medžiagas PALTAMS, KOSTIUMAMS.

Atgabenkite savo siuntinius arba pas mus gausite visokių prekių geromis sąlygomis. Reikalaukite informacijų

PARCEL SERVICE 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677 (J. Karvelio Prekybos patalpose).

Motery ir vyrų dėmesiai

Jei mėgstate pigiai ir skonin-gai pasipuosti, atsilankykite į Liusės sunkelių krautuve, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel.: Lafayette 3-2021, kur rasite didžiausią jų pasirinkimą. Be to, mes siunčiam maistą, vaistus, medžiagas, avalynę ir kt. į Lietuvą ir kitus kraštus iš Anglijos ir Švedijos, kur jie pusiau pigesni ir greičiau pasiekia gavėją, be primokėjimų. Pav.: 6 vyriškiems kostiumams. Pav.: su visom persiuntimo išlaidom \$58.65. A. Kavaliauskas (Sk.)

Ypatingo dėmesio yra verta mūsų žymaus rašytojo Vinco Krėvės kūryba. Todėl, ilgai nelaukdami, papuoškite savo knygų lentyną Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos leidiniu Vincas Krėvė Mickevičius. Knygos kaina \$1.00. Šią knygą turėsite savo namų knygynelyje, jei užsaky-mus adresuosite:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES - Insurance - Management 2625 West 71st Street Chicago 29, Illinois

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

6 APARTMENTŲ namas: 5x3 ir 1-6. Tik 1½ bloko nuo Marquette Pk. Sildymas alyva. 2 karų garažas. \$46,000. A. Katilius.

IDOMUS PIRKINYS: 10 metų 6 kmb. mūr. namas Marquette Pk. Apačioje 4 kmb. (2 mieg.); viršų antras tualeto ir 2 kmb. su atskiru įėjimu. Aut. sildymas. Naujas 2 karų garažas. Tikai \$22,500. A. Linas.

LIETUVIŠKOJ kolonijoj 2 aukštų mūr.: 5, 4 ir 3 kmb. \$120 mėn. pajamų ir 4 kmb. savininkui. Karšto vandens sildymas. 2 auto garažas. \$27,000. A. Sirutis.

TAVERNA — Liquor biznis. \$150,000 įplaukų į metus. \$28,500. A. Rėklaitis.

6 KAMBARIŲ bungalow prie 67th ir Richmond. Septintas kmb. porčių. Gazo sildymas. 1½ karo garažas. \$19,300. A. Katilius.

ROSELANDE grosernė ir mėsinė. Apyvartos \$5,000 mėn. \$9,500 su visu kuo. Gali būti priimtas ir rimtas pasiūlymas. A. Rėklaitis.

MARQUETTE Pk.—tikai \$17,500. Mūr. 5 kmb. rezidencija. Gazo sildymas. Platus sklypas. 1½ auto garažas. A. Sirutis.

PRIE ČIKAGOS puikus 6 kmb. mūr. (3 mieg.), 10 metų senumo. Garažas. Sklypas—vienas akras žemės. Daug medžių. Galima pirkti imokėjus tik \$4,000. A. Rėklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Paskolos, perkant namus, daromės mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE

2 AUKŠTŲ MŪRINIUS, 5 ir 6 kmb., alyvos radiatoriais sildymo sistema, kabininėse virtuvė, aluminijaus langai, garažas. Paskambinė įstiklinsite, kiek sumazinta kaina.

5 KAMB. geltonų plytų mūrinis (su galimybe padaryti tris miegamus), plytelių vonia ir virtuvė, plieno baldai, vandens apšėmimo kontrolė. Labai geras pirkynys. Kaina \$16,500.

PRIE BRIGHTON PARKO 2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kmb., 2 mašinų garažas. Paskubėkit, kaina žemiau \$17,000. BRIDGEPORT 6 butų mūrinis, 6 po 4, 2 mašinų garažas. \$24,500.

PRIE OAK LAWN vienas akras žemės su vaismedžiais ir vistikėmis ir 4 kamb. namas, garažas. Galimybė nupirkti ant kontraktų su \$2,500 imokėjimu. Pilna kaina \$12,900.

PASITEIRAUKITE mūsų namų sąrašą ir įstikinkite pirkinį gerumui!

PILDOME INCOME TAX

BELL - VARPAS Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospect 8-2233

PIRKIMO SEZONAS PRASIDEDA

Mūr 2 po 6 su sklepu ir garažu. Pečiais sildomas, arti mokyklos, nebrangus, skubiai reikia parduoti.

Ar turite būtinai patalpą, gerą butą ir pajamų šaltinį? Ne... Skambinkite mums!

3000 imokėti, kas mėnesį gauti 78 dol. pelno apmokėjus visus išpareigojimus. Taip! Jums tai duos 6 butų namas. Tairaukitės šiandien!

Turime namų ir būtinai visur. Parpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarizuojaime dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

SIMATTIS REALTY

General Insurance, Notary Public, Income Tax Service 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Gausus pasirinkimas namų ir kitokių nuosavybių parduoti ir pirkti. Sąžiningas ir teisingas patarnavimas.

KUTRA - NORKUS REALTY

2405 West 51st Street

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE — INCOME TAX

Veikia nuo 1950 metų.

Raštinės telefonas: WA 5-5030 Namų — J. Kutra, RE 7-7321 A. Norkus, PR 8-3579

Bet koki neįdomią turtą greitai parduos ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parpiname paskolą, išrašome visokeriopą apraūdą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PProspect 8-5454

KAS IESKO GERU NAMU ar nori greit parduoti prašome skambinti ar atvykti pas Valdekęvičų

VALDIS REAL ESTATE 2655 West 69th Street Prospect 8-6040 ar RRepublic 7-8534

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės baigiamas mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisas. GRovehill 6-7692.

5 KAMB. katedžius, gazu apšildomas, naujas plumbingas ir vonios įtaisymai. Lotas 100x350 pėdų. Vaisių medžių. Kaina \$11,000. 7233 W. 71st St., ½ bloko į vakarus nuo Harlem Ave.

SAVININKAS turi parduoti modernišką 2 aukštų mūrinį namą su butu beismonte. Didelės pajamos. Telefonuoti po 7 val. vak. FRontier 6-5240.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PUIKI PROGA Beverly Shores: moderniška įrengtas, 6 kamb. namas su rūsiu. Sildymas alyva. Sklypas 65x200 pėdų. \$14,500. A. Sirutis.

5 KAMB. REZIDENCIA, 1½ bloko nuo Marquette Pk. Sildymas alyva. 2 karų garažas. \$19,500. A. Katilius.

VISAI ARTI Marquette Pk. 7 kmb. (4 mieg.) puikus, šviesus bungalow. Gazo sildymas. Dvigubas gar. \$19,500 arba pasiūlymas. A. Rėklaitis.

LABAI GERAM stovs 5 po 4 mūr. apartm. namas Marquette Pk. Karšto vand. sildymas. 3 auto garažas. \$500 mėn. pajamų. \$47,500. A. Sirutis.

DVIEJŲ BUTŲ po 4 kmb. mūr. namas prie 55th ir 2 karų garažas. \$13,000. A. Katilius.

RETAS PIRKINYS! 6 apartm. mūr. Čikagos vakaruose—geriausia vietoj. Apie \$600 pajamų į mėn. \$48,000. A. Rėklaitis.

GRAŽI 4 kamb. mūr. rezidencija Gage Pk. Pastogė paruošta įrengimui 2½ kmb. (yra šiluma ir vanduo). 1½ auto mūr. garažas. \$20,000. A. Sirutis.

ANT 35 PĖDŲ sklypo 5 kmb. rezidencija, 2 blokiu nuo Marquette Pk. Sildymas gazu. Dvigubi alium. langai. 2 karų garažas. \$18,500. A. Katilius.